बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय
ओभरी, बाँकेको
बार्षिक प्रतिवेदन
आर्थिक बर्ष २०७४/०७५

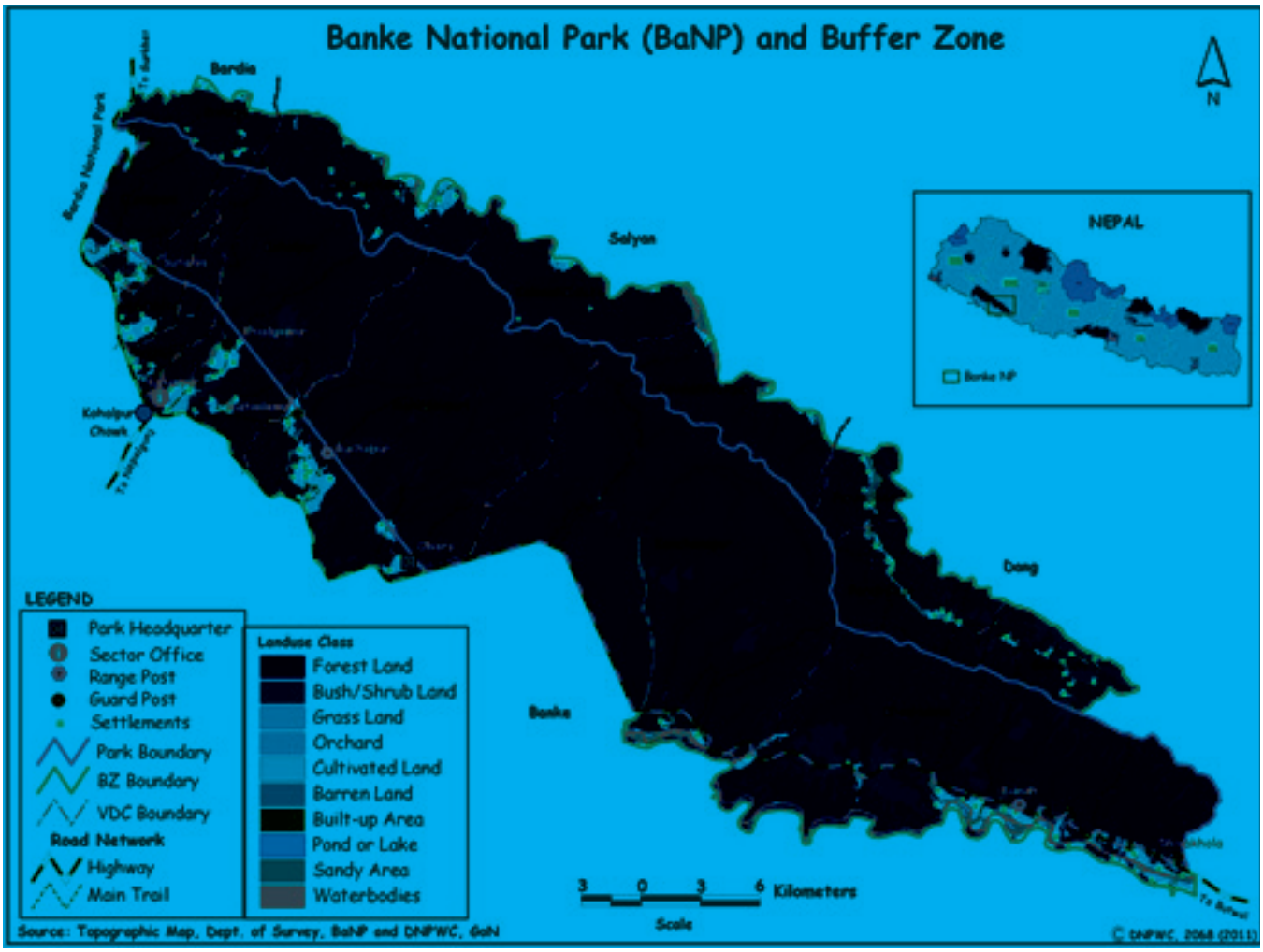

प्रकाशक : बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय
ओभरी, बाँके

प्रतिलिपी अधिकार © : २०७५, बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय

कभर : पुष्कर राज बस्नेत, कम्प्यूटर अपरेटर बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज

सम्पर्क ठेगाना : बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय
ओभरी, बाँके
फोन नं. ०८१-४००००५ फ्याक्स: ०८१-४०००५२
टोल फ्रि नं.: १६६०८१५४४४४
इमेल: banpbanke@gmail.com
वेब साइट: www.bankenationalpark.gov.np

संरक्षक

डिल बहादुर पुर्जा पुन, प्रमुख संरक्षण अधिकृत

मुख्य सम्पादन

लाल बहादुर भण्डारी, सहायक संरक्षण अधिकृत

सम्पादन सहयोगी

सहायक संरक्षण अधिकृत श्री रबिन चौधरी थारु
सहायक संरक्षण अधिकृत श्री प्रमोद कुमार यादव
रेञ्जर श्री कुन्नारायण चौधरी
नायब सुब्बा श्री लवजंग थापा
नायब सुब्बा श्री मोहन सापकोटा
रेञ्जर श्री बिजु पौडेल
रेञ्जर श्री निलम कार्की
कम्प्यूटर अपरेटर श्री पुष्कर राज बस्नेत
सामुदायिक संरक्षण सहजकर्ता श्री कृपाल चौधरी, TAL-PABZ.

फोटो साभार

सहायक संरक्षण अधिकृत श्री लाल बहादुर भण्डारी
सहायक संरक्षण अधिकृत श्री रविन चौधरी
रेञ्जर श्री कुन्नारायण चौधरी
रेञ्जर श्री विजू पौडेल
रेञ्जर श्री निलम कार्की
कम्प्यूटर अपरेटर श्री पुष्कर राज बस्नेत

bO{zAb

क्षेत्रफलको हिसाबले सानो भएता पनि जैविक विविधताको धनी देशको रुपमा विश्वमा परिचित नेपालमा विगत चार दशक देखि जैविक विविधता संरक्षणका संस्थागत प्रयास भई आएका छन् । देशको करीब २३.३९% प्रतिशत भू-भाग समेटेको २० वटा संरक्षित क्षेत्रहरुको संजाल भित्र प्रतिनिधिमुलक पारिस्थितिकीय प्रणालीहरुको संरक्षण मार्फत महत्वपूर्ण वन्यजन्तुहरुको जीवन क्षम संख्या कायम राख्न सफल भएको छ । बढ्दो बासस्थान विनाश, चोरी शिकार, अवैध व्यापार, संरक्षण चेतनाको अभाव, जलवायु परिवर्तन लगायतका कारणले दुर्लभ र महत्वपूर्ण वन्यजन्तुहरु एवं समग्र जैविक विविधताको संरक्षण कार्य दिनानुदिन चुनौतिपूर्ण बन्दै गएको छ ।

नेपालमा संरक्षणको क्षेत्रमा महत्वपूर्ण कोसेढुङ्गा मानिएको बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज, नेपाल सरकारको भू-परिधि स्तरमा जैविक विविधताको संरक्षण गर्ने प्रतिबद्धताका साथ स्थापित दशौं राष्ट्रिय निकुञ्ज हो। पश्चिम तर्फ बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्जसंग जोडिएको, राष्ट्रिय वन र सामुदायिक वनहरुको क्षेत्र हुँदै दक्षिण तर्फ भारतको सोहेलवा वन्यजन्तु विहार तथा कतर्नियाघाट वन्यजन्तु विहारसंग अन्तरदेशिय सिमापार भू-परिधिलाई यस राष्ट्रिय निकुञ्जले जोड्दछ । यस निकुञ्ज स्थापनाको मूल उद्देश्य विभिन्न कारणले संसारबाटै लोप हुने अवस्थामा पुगेको पाटे बाघको बासस्थान विस्तार र यसको संरक्षण रहेको छ ।

स्थापना काल देखि नै यस क्षेत्रको जैविक विविधताको संरक्षण तथा मध्यवर्ती क्षेत्रमा एकिकृत संरक्षण तथा विकास कार्यलाई प्राथमिकता दिदैं आएकोमा यस आ.व. २०७४/०७५ मा पनि विद्यमान श्रोत साधनको परिचालन गरी विभिन्न कार्यक्रमहरु संचालन गरिएको छ। निकुञ्ज व्यवस्थापन तथा संरक्षण कार्यक्रमहरु तथा सरोकारवालाहरुको सहयोग र सहकार्यले यस निकुञ्जको संस्थागत सुदृढिकरणका साथै चोरीशिकार नियन्त्रण गर्दै दुर्लभ तथा अन्य महत्वपूर्ण वन्यजन्तुको संरक्षणमा उल्लेखनिय उपलब्धी हासिल भएको छ । मध्यवर्ती कार्यक्रमले स्थानीय विकासका साथै मध्यवर्ती क्षेत्रका उपभोक्ताहरुको जीविकोपार्जनमा टेवा पुग्दै संरक्षणमा सहकार्य गर्न प्रेरित गरेको छ ।

आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ को वार्षिक प्रतिवेदनमा यस निकुञ्ज कार्यालय मातहतमा भएका वार्षिक नियमित कार्यहरुको प्रगति तथा वन्यजन्तु र प्राकृतिक सम्पदाको संरक्षण र सम्वर्द्धन गर्न सञ्चालन भइरहेका आयोजनाहरुको कार्य सम्पादन र विविध विकास कार्यक्रम र खर्चको बारेमा उल्लेख गरिएको छ । यस पुस्तकमा आर्थिक बर्ष २०७४/०७५ मा यस निकुञ्ज कार्यालयका लागि नेपाल सरकारबाट नियमित रुपमा प्राप्त भएका कार्यक्रम र यस निकुञ्जका लागि सहयोगी निकायहरु तराई भूपरिधि कार्यक्रम, ZSL Nepal र राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोषबाट समेत भएका कार्यहरु समावेश गरिएका छन् । आर्थिक बर्षमा भएको प्रगतिका अतिरिक्त उक्त अवधिमा सडक दुर्घटनामा परि मरेका वन्यजन्तु ,उद्धार तथा ब्यवस्थापन र मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व समेत समेटिएकाले यस निकुञ्जको चासो राख्ने ब्यक्ति, मध्यवर्ती क्षेत्रका बासिन्दा र सोधकर्ताहरुका लागि समेत उपयोगी हुने अपेक्षा गरेको छु ।

अन्त्यमा यो प्रतिवेदन तयार गर्न आबश्यक पर्ने तथ्यांकहरु खोजी गर्ने ,संकलन गर्ने ,केलाउने लगायत महत्वपुर्ण कार्य गरि छाप्न योग्य बनाउने कार्य गर्नुहुने यस कार्यालयका सहायक संरक्षण अधिकृत श्री लाल बहादुर भण्डारीलाई धन्यवाद दिदै उक्त कार्यमा कम्प्युटर टाईपिङ्ग ,सेटिङ्ग, कभर डिजाईन लगायतका कार्य गर्ने कम्प्युटर अपरेटर श्री पुष्कर राज बस्नेत तथा सहयोग पुऱ्याउनु हुने अन्य कर्मचारीहरुलाई पनि धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

डिल बहादुर पुर्जा पुन
प्रमुख संरक्षण अधिकृत

१. बाँके राष्ट्रिय निकुञ्जको संक्षिप्त जानकारी

नेपाल सरकारको भू-परिधि स्तरमा जैविक विविधताको संरक्षण गर्ने र विश्वमै दुर्लभ मानिएको पाटेबाघको संरक्षण गर्ने प्रतिबद्धता अनुरुप वि.सं. २०६७ साल बैशाख ३० गते विश्वको सर्बोच्च शिखर सगरमाथाको फेदी कालापत्थरमा बसेको मन्त्रिपरिषदको बैठकबाट घोषणा भई २०६७ साल आषाढ २८ गते (तदनुसार सन् २०१० जुलाई १२) राजपत्रमा सूचना प्रकाशित भई विधिवत रुपमा बाँके राष्ट्रिय निकुञ्जको स्थापना भएको हो । सन् १९९८ मा पृथ्वीलाई उपहार (Gift to The Earth) भनी यस क्षेत्रलाई तत्कालीन सरकारले घोषणा गरेको थियो । नेपालको मध्य-पश्चिममाञ्चल विकास क्षेत्र र हाल प्रदेश नं. ५ को बाँके जिल्लामा अवस्थित यो निकुञ्ज अक्षांस ८१°३९' २९'' देखि ८२° १२' १९'' पूर्व र देशान्तर २७° ५८' १३'' देखि २८° २१' २६'' उत्तरको भौगोलिक अवस्थितिमा फैलिएको छ । बाँके जिल्लाको उत्तर पूर्व क्षेत्रमा ५५० वर्ग कि.मी. क्षेत्रफल ओगटे को यस निकुञ्जले दक्षिणमा कम्दि जैविक मार्ग हुदै भारतको Suhelwa Wildlife Sanctuary सँग अन्तरदेशिय सिमापार भू-परिधिलाई जोडेको छ भने पश्चिममा बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्जसंग जोडिई खाता जैविक मार्ग, राष्ट्रिय र सामुदायिक वन हुँदै भार तको Katernia Ghat Wildlife Sanctuary समेत जोडेको छ ।

निकुञ्ज स्थापना संगसंगै बाँके, दाङ्ग र सल्यान जिल्लामा निकुञ्जको कोर क्षेत्र वरपर रहेको ३४३ वर्ग कि.मि क्षेत्रलाई मध्यवर्ती क्षेत्र घोषणा गरी उक्त क्षेत्रमा स्थानीय उपभोक्ताहरुको प्रत्यक्ष सहभागितामा एकिकृत संरक्षण तथा विकासको अवधारणा अनुरुप विभिन्न कार्यक्रमहरु सञ्चालित छन् । यस प्रकार न्युनतम १५३ मिटर (ढकेरी नजिक) देखि १२४७ मिटर (चुरे क्षेत्रको फुर्के सल्ली नजिक रहेको कुइनेधुरी) को उचाईमा फैलिएको यस निकुञ्जको कोर क्षेत्रले ६१.५% र बाँकी रहेको ३८.५% भू-भाग मध्यवर्ती क्षेत्रले ओगट्दछ ।

चुरे पहाड, राप्ती र बबई नदी बिचको चुरे पहाड, नदी तटीय स-सना उपत्यकाहरु र भावर तथा समथर तराई जस्ता भू–बनोट समेटेको यस निकुञ्जमा ८ प्रकारका पारिस्थितिकीय प्रणाली, ६ प्रकारका वनको किसिम र २९६ प्रजातीका वनस्पति रहेकाछन् । यस निकुञ्जमा पाईने जैविक विविधता निम्नानुसार रहेको छ ।

जीव	जम्मा	दुर्लभ	साधारण	संरक्षित (रा.नि.तथा व.ज.स.ऐन २०७३ अनुसार)
स्तनधारी	३४	११	२३	७
चरा	३००	५०	२५०	१
सरिसृप	२४	२	२२	२
उभयचर	९	०	९	०
माछा	>५५	५	>५०	०
जम्मा	>४२२	६८	>३५४	११

यस निकुञ्जमा विभिन्न प्रकारका वन जंगल तथा घाँसे मैदानहरु रहेका छन् । सालको जंगल र मिश्रित चौडापाते वन यहाँको मुख्य वनका प्रकारहरु हुन् । यस निकुञ्जमा रहेका वन जंगल, घाँसे मैदान तथा प्रजातिहरु निम्नानुसार रहेका छन् ।

क्र.सं.	वनको प्रकार	मुख्य प्रजाति
क	**तराई क्षेत्रमा पाईने जङ्गल (१५३ मि. देखि २५० मि.) सम्म**	
१.	साल जंगल	साल मुख्य प्रजाती ।
२.	नदी तटीय जंगल	खयर, सिसौ मुख्य प्रजाती ।
३.	घाँसे मैदान	सिरु, दुबो, बन्सो, काँस, खडाई, र नर्कट आदी ।
ख	**भावर क्षेत्रमा पाईने जङ्गल (२५० मि. देखि ६०० मि. सम्म)**	
१.	मिश्रित चौडापाते जङ्गल	अस्ना, कर्मा, कदम, भलायो, कुसुम, हरों, बरों, भोर्ला आदी ।
२.	पहाडी साल जंगल	साल, बोट धयाँरो आदी ।
३.	नदी तटीय जंगल	खयर, सिसौ, सिमल, धौटी आदी ।
४.	घाँसे मैदान	सिरु, दुबो, बन्सो आदी ।
ग	**चुरे क्षेत्रमा पाईने जंगल (६०० मि. देखि १२४७ मि. सम्म)**	
१.	चुरीया चौडापाते मिश्रित जंगल	खोटे सल्लो, अस्ना, साल, बोट धाईरो, भोर्ला आदी ।

बाँके राष्ट्रिय निकुञ्जको चार किल्लाको विवरण: नेपाल सरकारले मिति २०६७ साल आषाढ २८ गते नेपाल राजपत्रको (खण्ड ६० संख्या १३) मा सूचना प्रकाशन गरि यस निकुञ्ज र मध्यवर्ती क्षेत्रको चार किल्लाको सिमाना निर्धारण गरेको छ । (चार किल्लाको विस्तृत विवरण अनुसूची नं. १ मा दिइएको छ ।)

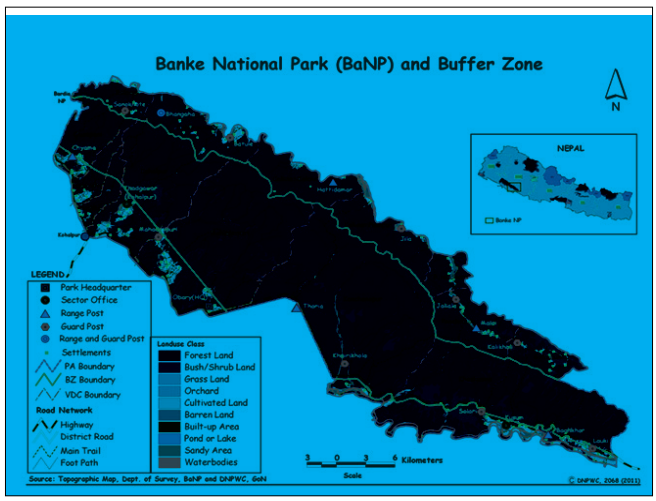

१.१ निकुञ्ज संरक्षण तथा व्यवस्थापन

नेपालमा संरक्षणको क्षेत्रमा महत्वपूर्ण कोसेढुङ्गा मानिएको बाँके राष्ट्रिय निकुञ्जमा रहेको अद्वितिय र अनुपम जैविक विविधता संरक्षणमा यहाँ कार्यरत कर्मचारी, सुरक्षा निकाय र मध्यवर्ती क्षेत्रमा रहेका समुदायमा आधारित चोरी शिकार नियन्त्रण युवा जागरण समूहहरु, मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समूह, मध्यवर्ती सामुदायिक वनहरु र मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समितिको

निरन्तर प्रयासका कारण यस निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्रको जैविक विविधताको संरक्षणमा प्रभावकारीता आएको छ । यस निकुञ्जको स्थापनाका लागि भएका पहलहरु :

साल	विकासक्रम (बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज स्थापनाको इतिहास)
वि.सं. २०४६	स्व. महाराजधिराज बीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवबाट बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्जको पूर्वी क्षेत्र विस्तारका लागि निर्देशन
वि.सं. २०४७	पूर्व-पश्चिम राजमार्ग देखि उत्तरको वैरिया, कोहलपुर, बालापुरलाई नेपालगञ्ज वन विकास कार्यक्रममा समावेश गर्ने र ओभरीको वस्ती हटाउने निर्णय
वि.सं. २०४७	पूर्व महानिर्देशक डा. तीर्थमान मास्केको नेतृत्वमा बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्जको पूर्वी क्षेत्र विस्तार खाका तयार गरी राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभागमा प्रस्तुत
वि.सं. २०५२	पूर्व संरक्षणकर्मी स्व. कृष्णमान श्रेष्ठको अध्यक्षतामा बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्जको पूर्वी क्षेत्र विस्तार सम्बन्धि प्रतिवेदन प्रस्तुत, राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभागद्वारा बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्जको क्षेत्र विस्तारका लागि नेपाल सरकारलाई प्रस्ताव प्रस्तुत
वि.सं. २०५५	प्राविधिक टोलीले जैविक विविधता, सामाजिक अवस्था, नीति नियम र कार्ययोजना प्रस्तुत
वि.सं. २०५७	तत्कालिन प्रधानमन्त्री गिरिजा प्रसाद कोइरालाबाट पृथ्वीलाई उपहार भनि घोषणा भएको
वि.सं. २०६६	काठमाडौंमा आयोजित पहिलो विश्व बाघ सम्मेलनमा तत्कालिन सम्माननिय प्रधानमन्त्री माधव कुमार नेपाल र तत्कालीन वन मन्त्री दीपक बोहरा द्वारा विशेष गरि पाटे बाघ र यसको आहारा जन्य प्रजाति एवं बासस्थान संरक्षणका लागि विस्तारित क्षेत्रलाई संरक्षित क्षेत्र प्रणालीमा समावेश गने प्रतिवद्धता
वि.सं. २०६७	नेपाल सरकार, मन्त्रिपरिषदको बैठकद्वारा बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज घोषणा
वि.सं. २०६७ असार २८	नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरि बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज र मध्यवर्ती क्षेत्रको स्थापना

निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्रमा अवैध क्रियाकलापहरु हुन नदिई समग्र जैविक विविधताको संरक्षण गर्नका लागि आवश्यकता अनुरुप विभिन्न स्थानहरुमा सेक्टर कार्यालय, रेञ्ज पोष्ट, पोष्ट तथा सुरक्षा पोष्टहरुको स्थापना गरी संचालनमा ल्याइएको छ । यस आर्थिक वर्ष सम्ममा १८ स्थानमा यस्ता पोष्टहरु स्थापना गरिएको छ । यी स्थानहरु मध्ये १ स्थानमा निकुञ्जका कर्मचारीहरु मात्रै, १ स्थानमा सेना मात्रै र १६ स्थानमा निकुञ्जका कर्मचारी र सेना दुबै रहने गरि पोष्ट भवनहरु निर्माण भएका छन् ।

बाँके राष्ट्रिय निकुञ्जको सुरक्षा व्यवस्थाको लागि बि.सं. २०६७ सालदेखि नेपाली सेना तैनाथ रहेको छ । शुरुमा नेपाली सेनाको गोरखदल गण, बर्दिया सदरमुकाम गुलरियाबाट एक टोलीले सुरक्षा प्रदान गरेको थियो । बि.सं २०६७ साल देखि नेपाली सेनाको सोही गोरखदल गण नै यस निकुञ्जमा स्थानान्तरण भई सुरक्षा प्रदान गर्दै आएको थियो भने २०७४ साल श्रावण ७ गतेदेखि श्री श्रीमेहर गण यस निकुञ्जको सुरक्षार्थ तैनाथ भई सुरक्षा प्रदान गर्दै आएको छ ।

१.२ मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन सम्बन्धि विवरण

विश्वमा लोप हुन थालेको दुर्लभ वन्यजन्तु प्रकृतिको उपहार पाटे बाघ संरक्षणको मुख्य उद्देश्य लिई नेपालको दशौं राष्ट्रिय निकुञ्जको रुपमा बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज स्थापना भएको हो । यस राष्ट्रिय निकुञ्जको पश्चिममा बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज र दक्षिणमा कम्दि जैविक मार्ग हुदै भारतको Suhelwa Wildlife Sanctuary संग जोडिएको छ । निकुञ्ज स्थापना भए पछि मध्यवर्ती क्षेत्रका संरचनाहरुले पनि संरक्षण कार्यलाई प्रभावकारी बनाउदै गएकोले निकुञ्ज र मध्यवर्ती क्षेत्रको संरक्षणमा मद्दत पुगिरहेको छ । मध्यवर्ती क्षेत्रको क्रियाकलापलाई व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउनको लागि मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समितिको भूमिका पनि सह्रानिय रहेको छ ।

प्राकृतिक स्रोत तथा जैविक विविधता संरक्षणमा स्थानिय समुदायको सहभागिता सुनिश्चित गर्दै प्राकृतिक स्रोतबाट प्राप्त लाभको वितरणमा स्थानीय समुदायलाई साझेदार बनाउने उद्देश्यका साथ वि.सं. २०५० को दशकमा मध्यवर्तीको अवधारणा आएको हो । सोही अवधारणा अनुरुप केही संरक्षित क्षेत्रहरुमा मध्यवर्ती क्षेत्र घोषणा गरि उक्त क्षेत्रहरुमा नेपाल सरकारको राष्ट्रिय निकुञ्ज आयोजना (मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन) अन्तर्गत विभिन्न कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिदै आएको छ। संरक्षित क्षेत्रमा अघिल्लो आर्थिक वर्षमा जम्मा भएको राजश्व रकम अनुसार (कुल राजश्वको ३० देखि ५०% सम्म) उक्त संरक्षित क्षेत्रको मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापनका लागि अर्को आर्थिक वर्षमा बजेट विनियोजन गरिन्छ। सो रकम मध्ये सामुदायिक विकासमा ३०%, संरक्षणमा ३०%, आयआर्जन तथा सिप विकासमा २०%, संरक्षण शिक्षामा १०% र प्रशासनिक खर्चमा १०% रहने गरि बजेट विनियोजन गरिन्छ । बाँके राष्ट्रिय निकुञ्जको स्थापना संगै निकुञ्ज वरपरको ३४३ वर्ग किलोमिटर क्षेत्रलाई समेटेर राजपत्रमा सुचना प्रकाशित गरी मध्यवर्ती क्षेत्र घोषणा गरिएको थियो । यस निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्रमा बाँके जिल्लाको कोहलपुर नगर पालिको वडा नं. १, २, १२ र १३, बैजनाथ गाउँपालिकाको वडा नं. १ र ४ राप्तीसोनारी गाउँपालिकाको वडा नं. १, २, ८ र ९ दाङ जिल्लाको दंगिशरण गाउँपालिकाको वडा नं. १ र बबई गाउँपालिकाको वडा नं. १ र ७ पर्दछन् र सल्यान

जिल्लाको कालिमाटी गाउँपालिका वडा नं. ५ र ७ का केही भू-भागहरु समेटिएका छन् । सो मध्यवर्ती क्षेत्रमा उपभोक्ता समूह, समिति गठन गरि राष्ट्रिय निकुञ्ज आयोजना (मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन) बाट जैविक विविधता संरक्षण र स्थानीय विकासका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिदै आईएको छ ।

यस निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्रमा बाँके जिल्ला तर्फ ५५ वटा उपभोक्ता समूह र ६ वटा उपभोक्ता समिति, सल्यान जिल्ला तर्फ ८ वटा उपभोक्ता समुह र १ वटा उपभोक्ता समिति र दाङ्ग जिल्ला तर्फ १४ वटा उपभोक्ता समूह र २ वटा उपभोक्ता समिति गरी जम्मा ७७ वटा उपभोक्ता समूह र ९ वटा मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समितिहरु रहेका छन् । यसका साथै सबै उपभोक्ता समितिहरुको तर्फबाट १ वटा मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समिति गठन गरिएको छ ।

मध्यवर्ती क्षेत्रमा हालसम्म ९ वटा मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समिति गठन भएका छन् जस अन्तर्गत कुल ७७ वटा उपभोक्ता समूहमा रहेका छन् । जस अन्तर्गत कुल १३,४७६ घरधुरी रहेको मा कुल जनसंख्या ७०,५१७ रहेको छ जसमध्ये ३६,१५१ पुरुष र ३४,३६६ महिला रहेका छन् । (मध्यवर्ती क्षेत्रमा गठन भएका उपभोक्ता समूह र समूहका पदाधिकारीको विवरण अनुसुचीमा दिईएको छ ।)

यसैगरि मध्यवर्ती क्षेत्रमा हालसम्ममा ७८ वटा मध्यवर्ती सामुदायिक वन दर्ता भई हस्तान्तरण भएका छन् । मध्यवर्ती सामुदायिक वनले कुल ८६८८.२० हेक्टर क्षेत्रफल ओगटेको छ । यी मध्यवर्ती सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरुमा कुल १३,४७६ घरधुरीका ७०,५१७ उपभोक्ता रहेकोमा ३४,३६६ महिला उपभोक्ता रहेका छन् भने ३६,१५१ पुरुष उपभोक्ता रहेका छन् । आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ मा २ वटा मध्यवर्ती सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरुको कार्ययोजना निर्माण गरि उक्त सामुदायिक वनहरुको विधान स्विकृत गरिएको छ । (यस सम्बन्धि विस्तृत विवरण अनुसुचीमा दिइएको छ ।)

आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ मा मध्यवर्ती क्षेत्र कार्यक्रम संचालन गर्न रातो किताब मार्फत स्वीकृत कार्यक्रमहरुको लागि विनियोजित बजेट रु. २६,१५,०००।- को लगत ईष्टिमेट तयार भई सोही बमोजिम रु. २६,१५,०००।- नै खर्च भई कार्यक्रमहरु सम्पन्न भएका छन् ।

१.३. मध्यवर्ती क्षेत्रको संरचना :

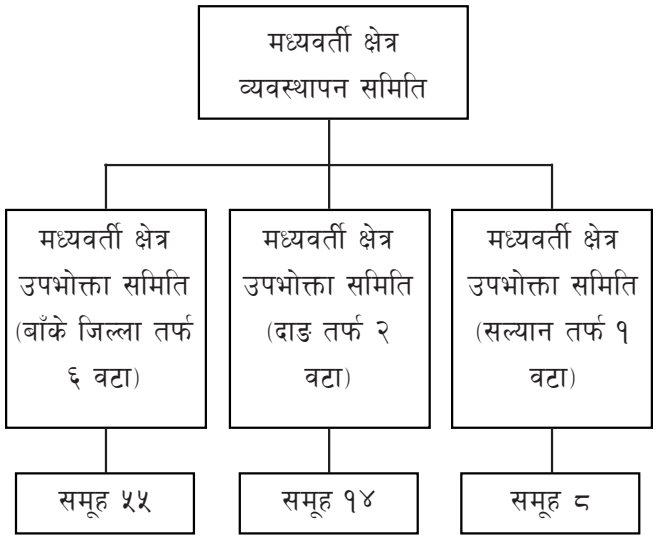

गाउँपालिका वडा नं. ५ र ७ का केही भू-भागहरु समेटिएका छन् । सो मध्यवर्ती क्षेत्रमा उपभोक्ता समूह, समिति गठन गरि राष्ट्रिय निकुञ्ज आयोजना (मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन) बाट जैविक विविधता संरक्षण र स्थानीय विकासका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिदै आईएको छ ।

यस निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्रमा बाँके जिल्ला तर्फ ५५ वटा उपभोक्ता समूह र ६ वटा उपभोक्ता समिति, सल्यान जिल्ला तर्फ ८ वटा उपभोक्ता समुह र १ वटा उपभोक्ता समिति र दाङ्ग जिल्ला तर्फ १४ वटा उपभोक्ता समूह र २ वटा उपभोक्ता समिति गरी जम्मा ७७ वटा उपभोक्ता समूह र ९ वटा मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समितिहरु रहेका छन् । यसका साथै सबै उपभोक्ता समितिहरुको तर्फबाट १ वटा मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समिति गठन गरिएको छ ।

मध्यवर्ती क्षेत्रमा हालसम्म ९ वटा मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समिति गठन भएका छन् जस अन्तर्गत कुल ७७ वटा उपभोक्ता समूहमा रहेका छन् । जस अन्तर्गत कुल १३,४७६ घरधुरी रहेकोमा कुल जनसंख्या ७०,५१७ रहेको छ जसमध्ये ३६,१५१ पुरुष र ३४,३६६ महिला रहेका छन् ।

आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ मा रेञ्जपोष्ट भवन निर्माण, वनपथ ग्राभेलिङ्ग, विद्युतीय तारबार निर्माण, मेशजाली सहितको तार वार निर्माण, वृक्षारोपण, वनपथ निर्माण सुधार, खानेपानी निर्माण, अग्निरेखा व्यवस्थापन, भ्यु-टावर (मचान) निर्माण, घाँसे मैदान व्यवस्थापन तथा वन्यजन्तुहरुका लागि पानी पोखरी निर्माण, क्षमता अभिवृद्धीका लागि तालिम/ गोष्ठी, दिवस समारोह,जनचेतना मुलक कार्यक्रम जस्ता कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिएको थियो ।

१.४ कर्मचारी सम्बन्धि जानकारी

यस निकुञ्जको व्यवस्थापन र संरक्षणको लागि स्थापनाकाल देखि अन्य विभिन्न कार्यालयहरुबाट काजमा खटाई कामकाज गरिदैं आएकोमा मिति २०७२/०३/११ मा कुल १५३ जना कर्मचारीहरुको दरबन्दि सहित निजामती किताबखानामा पद दर्ता भएको थियो । सोही अनुरुप दरबन्दि अनुसारका कर्मचारीहरु खटाउने एवं पदस्थापन गर्ने क्रम जारी रहेको छ । (कर्मचारीको दरवन्दी अनुसार हालसम्म पदपूर्ती र रिक्त कर्मचारीको विवरण अनुसूची नं. ७ मा, आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ मा कार्यरत कर्मचारीहरुको विवरण अनुसूची नं. ८ मा, यस आर्थिक वर्षमा नियूक्ति भई आएका कर्मचारीहरुको विवरण अनुसूची नं. ९ मा र कर्मचारीहरुले लिएको तालिम अनुसूची नं. १० मा दिइएको छ ।)

२. निकुञ्ज र मध्यवर्ती क्षेत्रमा संचालित कार्यक्रम तथा आयोजनाहरुको संक्षिप्त विवरण

२.१. राष्ट्रिय निकुञ्ज आयोजना

२.२. वन्यजन्तु संरक्षणको लागि क्षेत्रिय सहयोग प्रवर्द्धन आयोजना

२.३. राष्ट्रपति चुरे तराई मधेश संरक्षण विकास कार्यक्रम

२.४. राष्ट्रिय निकुञ्ज आयोजना (मध्यवर्ती क्षेत्र/बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज)

२.५. हात्तिसार (बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज, हात्तिसार) आयोजना

२.६. तराई भू-परिधि कार्यक्रम

२.१. राष्ट्रिय निकुञ्ज आयोजना

यस आयोजनाबाट चालू आर्थिक वर्षमा विशेष गरि पूर्वाधार निर्माण र कर्मचारीहरुलाई नियमानुसार उपलब्ध गराउनु पर्ने तलब राशन भत्ता र कार्यालय सञ्चालनका लागि आवश्यक पर्ने सामाग्रीहरु खरिद तथा व्यवस्थापनका लागि बजेट विनियोजन भई उक्त अनुसार कार्यहरु सम्पन्न भएका छन् । यस आर्थिक वर्षमा पूर्वाधार निर्माण तर्फ कर्मचारी रेञ्जपोष्ट भवन २ (दुई) वटा, पर्यापर्यटन प्रवर्द्धनका लागि पक्की मचान १ वटा, काठको भ्यु टावर (मचान) १ वटा, पानी पोखरी निर्माण (५ वटा), पानी पोखरी मर्मत (५ वटा) तथा मानव वन्यजन्तु द्वन्द व्यवस्थापनका लागि ५ वटा मध्यवर्ती उपभोक्ता समितिमा मेशजाली सहितको तारवार (९ कि.मी.) र घाईते वा समस्याग्रस्त वन्यजन्तुको लागि आवश्यक खोर निर्माण लगायतका कार्य यस आयोजनाबाट सम्पन्न भएका छन् ।

यसका साथै सबै मौसममा गस्ती गर्न तथा पर्यटकहरुलाई जंगल सफारी गर्न सहज होस् भन्ने उद्देश्यले निकुञ्जको पूर्व पश्चिम राजमार्गदेखि पेडुवाचटिया मचान जाने ४ कि.मी. वनपथ र गिद्धेनी चौर देखि विकासनगर तर्फ आउने २ कि.मी. वनपथ गरी जम्मा ६ कि.मी. वनपथ निर्माण गरि ग्राभेल गरिएको छ । यसैगरि निकुञ्जको शिव खोलादेखि कालेखोला सम्म, अगैया पानीमुहान जाने बाटोदेखि गन्धेली पानीपोखरी सम्म जम्मा ५ कि.मी. वनपथ निर्माण गरिएको छ । गाभर देखि मलई लिङ्कअप जोड्ने गोरेटो बाटो, कुसुम देखि ठाँटी पोष्ट जाने गोरेटो बाटो गरि जम्मा ११ कि.मी. गोरेटो बाटो निर्माण गरिएको छ । यस आयोजनाबाट सुतैया देखि गिद्देनिचौर, चिसापानी देखि सुतैया, ओभरी देखि महादेवा सम्मको मूख्य वनपथ, र मुगुवा देखि ओभरी चक्रपथ गरि जम्मा ४० कि.मि. वनपथ मर्मत सुधार गर्ने कार्य गरिएको छ ।

यस आयोजनाबाट सिमसार क्षेत्र व्यवस्थापन/पानी पोखरी निर्माण शिर्षकबाट झिझरी मध्यवर्ती सामुदायिक वनको क्षेत्रमा पानी पोखरी निर्माण, खड्गवार मध्यवर्ती वन क्षेत्रमा, सानो टप्पर निकुञ्ज क्षेत्रमा, गावर मध्यवर्ती वन क्षेत्रभित्र र ओभरी निकुञ्ज क्षेत्रमा समेत गरी ५ वटा पानी पोखरी निर्माण सम्पन्न भएका छन् । साथै यस निकुञ्जमा रहेका विभिन्न घाँसे मैदानहरुमा मिचाहा प्रजातिका वनस्पती लगायत वन्यजन्तुले मन नपराउने प्रजातिका घाँसहरु हटाउने काम गरिएको छ। विभिन्न स्थान गरि १५ हेक्टर क्षेत्रफलमा सो कार्य गरिएको हो । चौकाफाँटा, मुगुवा, जलसेनी लगायतका ठाँउमा भएका घाँसेमैदानहरु व्यवस्थापन गरिएको छ ।

यसै गरी यस आयोजनाबाट ढकेरी हात्तीसार जाने बाटोमा पर्ने चंगाई नालामा एउटा काठे पुल निर्माण गरिएको छ साथै विकासनगर र ओभरी नजिकै दोस्रो फायरलाइनमा भएका २ वटा काठेपुलहरुको मर्मत सम्भार गरिएको छ ।

यस निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्रमा सुख्खा समयमा लाग्ने वन डढेलो नियन्त्रणका लागि सरोकारवाला व्यक्ति तथा संघ संस्थाहरुलाई क्षमता अभिवृद्धि, प्रचार प्रसार र निकुञ्जका कर्मचारीहरु परिचालन गरि सेना प्रहरी र नागरिक समाज समे तको सकृयतामा यस निकुञ्जको तथा मध्यवर्ती क्षेत्रको विभिन्न स्थानमा आगलागी हुनबाट बचाउने कार्य गरेको, कारणवश लागेको वन डढेलो नियन्त्रण गर्ने आदि कार्य सम्पन्न गरियो । यस वर्ष निकुञ्ज तथा राजमार्गमा बढ्दो फोहोर मैला व्यवस्थापनका लागि ५ वटा खाडल निर्माण गर्ने कार्य सम्पन्न भएको छ। यसबाट राजमार्ग आसपासमा जम्मा भएका प्लाष्टिक जन्य फोहोरलाई संकलन गर्ने काममा सहजता भएको छ ।

यसैगरी खड्गवार हात्तिसार वरिपरि १.५ कि.मि. लामो सोलार फेन्स निर्माण गरिएको छ । यसबाट जंगली हात्तीबाट हात्तिसार मा भएको हात्तीहरुलाई हुनसक्ने जोखिम नियन्त्रण गर्न सघाउ पुगेको छ ।

यसका साथै निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्रमा भएका काठे पुल, मचान, पोष्ट भवनहरु खानेपानीको पाईप लाईन

जस्ता संरचनाहरुलाई जोगाउन अग्नी रेखाहरु मर्मत गर्ने, ज्वलनसिल घाँस, पात पतिङ्गर हटाउने कार्य गरियो । यस निकुञ्जमा पाईने दुर्लभ वन्यजन्तु पाटेबाघ लगायत वन्यजन्तु तथा वनस्पतिको चोरी निकासी नियन्त्रण गर्नका लागि चोरी शिकार नियन्त्रण, स्विप अपरेशन सञ्चालन गरिएको छ । यस कार्यबाट यस निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्रमा वन्यजन्तु तथा वनस्पतिको चोरी शिकार नियन्त्रण भई चालु आर्थिक वर्षभरिमा दुर्लभ वन्यजन्तु पाटेबाघ, चौका, सालक, सुन गोहोरो, जंगली हात्ती र हुंडार जस्ता जंगली जनावर सुरक्षित रहेका छन् । यस्ता कार्यहरुबाट निकुञ्जको संरक्षण तथा व्यवस्थापनका लागि आवश्यक पर्ने पूर्वाधारहरु निर्माण भई संरक्षण कार्य प्रभावकारी हुने अपेक्षा गरिएको छ ।

यस आयोजनाबाट चालु आर्थिक वर्षमा निर्माण सम्पन्न भएका मूख्य कार्यहरुको विवरण :

क. रेञ्जपोष्ट भवन निर्माण

यस आ.व.२०७४/०७५ मा रेञ्जपोष्ट तथा कर्मचारी आवास प्रयोजनका लागि ६ वटा कोठा, ३ वटा सौचालय र १ वटा स्नान कोठा भएको भवन निर्माण गरि बाँके राष्ट्रिय निकुञ्जको खैरी र प्रगतिनगरमा रेञ्जपोष्ट स्थापना गरी सुचारु गरिएको छ ।

ख. मेसजाली सहितको तारवार निर्माण र वन्यजन्तु व्यवस्थापनका लागि आवश्यक खोर निर्माण

यस आर्थिक वर्षमा मानव वन्यजन्तु द्वन्द व्यवस्थापनका लागि विभिन्न मध्यवर्ती उपभोक्ता समितिहरुमा मेसजाली सहितको तारवार निर्माण गरिएको छ। उक्त कार्य मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समितिको बैठकमा व्यापक छलफल गरि वन्यजन्तु (बँदेल, चित्तल र चितुवा)बाट बढि प्रभावित भएका उपभोक्ता समितिहरु राजकोट, राप्ती, मध्यविन्दु, कोहलपुर र देउराली हरियाली मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समितिहरुका विभिन्न स्थानमा ९ कि.मि. मेसजाली सहितको तारवार निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ । त्यसै गरि यस निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्रमा टुहुरा, समस्याग्रस्त वन्यजन्तु व्यवस्थापनका लागि खैरी पोष्ट नजिक १ वटा पक्की खोर निर्माण गरिएको छ । यस बाट मध्यवर्ती क्षेत्रमा हुनसक्ने सम्भावित मानव वन्यजन्तु द्वन्द व्यवस्थापन गर्न मद्दत पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ ।

ग. सोलार फेन्स निर्माण

यस आयोजनाबाट खड्गवार हात्तीसारको कम्पाउण्ड घेर्ने गरि १.५ कि.मि. लामो सोलार फेन्स निर्माण गरिएको छ । यस कार्यबाट हात्तिसारमा रहेका कर्मचारीहरु जंगली जनावर बाट सुरक्षित रहनुका साथै जंगली हात्तीबाट हात्तिसारमा भएको हात्तीहरुलाई हुनसक्ने जोखिम नियन्त्रण गर्न सघाउ पुगेको छ ।

घ. पर्यापर्यटन प्रबर्द्धनका लागि मचान र डिजिटल एल.ई.डि. बोर्ड निर्माण

पर्यटकहरु निकुञ्ज विहार गर्दा वन्यजन्तु तथा मनोरम दृश्यावलोकन र परेको बेला सुरक्षित रहन, निकुञ्ज सुरक्षार्थ खटिएका कर्मचारीहरु गस्ती गर्ने क्रममा क्याम्पिङ गर्नको लागि यस आर्थिक वर्षमा गिद्देनिचौर भन्ने स्थानमा ३ तले पक्की मचान निर्माण गरिएको छ ।

साथै पूर्व पश्चिम राजमार्ग भएर यात्रा गर्ने यात्रुहरुलाई निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्रको बारेमा विभिन्न सूचनाहरु प्रबाह गर्ने उद्देश्यले रातको समयमा पनि प्रष्ट देखिने डिजिटल LED बोर्ड निकुञ्जको मुख्य कार्यालय नजिक राख्ने काम भएको छ ।

यस आयोजनाबाट चालु आर्थिक वर्षमा सम्पन्न गरिएका मूख्य कार्यहरुको फोटो पछाडि फोटोफाईलमा छ ।

२.२ वन्यजन्तु संरक्षणको लागि क्षेत्रिय सहयोग प्रवर्द्धन आयोजना

यस कार्यक्रमबाट चालू आर्थिक वर्षमा यस निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्रमा पर्ने दाङ जिल्लाको दंगिशरण गाउँपालिका वडा नं. १, ठाँटीमा संयूक्त पोष्ट भवन निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ ।

यस आयोजनाबाट सबै मौसममा चल्ने २ कि.मी. वनपथ, ४ कि.मि. कच्ची वनपथ, पोष्ट भवन मर्मत सुधार, वन्यजन्तुका लागि पानी पोखरी व्यवस्थापन, मचान मर्मत, काठेपुल निर्माण लगायतका कार्यहरु सम्पन्न भएका छन् ।

यस कार्यक्रमबाट बाघ संरक्षण सम्बन्धि प्रचार प्रसार सामाग्री उत्पादन तथा वितरण, बाघ तथा बाघको आहारा प्रजातिको अनुगमन गर्ने कार्य सम्पन्न गरिनुको साथै बाघको आहारा प्रजातिको बृद्धि गर्न घाँसे मैदानको व्यवस्थापन, प्रभावकारी ढंगले गस्ती आवश्यक बनपथ मर्मत सम्भार र चोरी शिकार नियन्त्रणका लागि Rapid Response Team परिचालन समेत गर्ने कार्य सम्पन्न गरिएको छ ।

यस आयोजनाबाट चालु आर्थिक वर्षमा सम्पन्न गरिएका मूख्य कार्यहरुको विवरण :

क. ठाँटी संयुक्त पोष्ट भवन निर्माण

यस निकुञ्जको पूर्व उत्तर मध्यवर्ती क्षेत्र दाङ जिल्लाको दंगिशरण गाउँपालिकाको वडा नं. १ ठाँटीमा सुरक्षाकर्मीका लागि भान्सा समेत गरी जस्ताको छानो भएको ३ वटा पक्की भवन, सौचालय, स्नान घर र निकुञ्ज प्रशासनका लागि भान्सा र आवास गरी जस्ताको छानो भएको २ वटा पक्की भवन, सौचालय, स्नान घर सहितको संयूक्त पोष्ट निर्माण गरिएको छ । उक्त स्थानमा

पोष्ट स्थापना गरि सो क्षेत्रमा बसोबास गर्ने मध्यवर्ती क्षेत्रका स्थानिय जनताहरुलाई सुविधा प्रदान गर्नुका साथै त्यहाँ स्थापित निकुञ्ज तथा नेपाली सेनाको पोष्टले अबैध चोरिसिकार/चोरि निकासी कार्य नियन्त्रण गर्ने कार्यमा सहयोग पुग्नेछ ।

ख. वनपथ निर्माण तथा मर्मत सुधार

यस कार्यक्रमबाट कचनापुर जिरो र मुगुवाको विच पूर्व पश्चिम राजमार्ग देखि खैरी मचान र गन्धेली जोड्ने मुख्य वनपथ सम्म र मुगुवा नजिक राजमार्ग देखि पेडुवाचाटिया मचान सम्म ४ कि.मि. वनपथ निर्माण गरिएको छ ।

राजमार्गदेखि खैरी मचान जाने बाटो र खैरी मचान देखि गन्धे ली पानी पोखरीसम्म जाने वनपथ मर्मत सम्भार गरि गस्ती कार्यलाई सहज बनाईएको छ ।

पुरानो गोठेरी वस्ती जाने बाटोमा पर्ने खहरे खोलामा एकवटा काठे पुल निर्माण गरिएको छ । यस कार्यबाट गोठेरी वस्तीमा रहेको नेपाली सेनाको पोष्टमा आवतजावत गर्न सघाउ पुग्नुका साथै गस्ती कार्यमा सहजता भएको छ ।

ग. घाँसे मैदान व्यवस्थापन

यस कार्यक्रमबाट चालू आर्थिक वर्षमा २० हेक्टर घाँसे मै दान व्यवस्थापन गरिएको छ । गन्धेली पानी पोखरी नजिक रहेको घाँसे मैदान, मुगुवामा रहेको घाँसे मैदान, गिद्देनिचौर घाँसे मैदान, घारी खहरे, माथिल्लो र तल्लो दवई स्थित घाँसे मैदानहरुमा रहेको मिचाहा प्रजातिका वनस्पतीहरु तथा अनावश्यक रुख विरुवाहरु हटाई व्यवस्थापन गर्ने कार्य गरि एको छ । यसबाट आहारा प्रजातिका वन्यजन्तुका लागि चरन क्षेत्रको व्यवस्थापन भएको छ ।

यस आयोजनाबाट चालु आर्थिक वर्षमा सम्पन्न गरिएका मूख्य कार्यहरुको फोटो पछाडि फोटोफाईलमा छ ।

२.३ राष्ट्रपति चुरे तराई मधेश संरक्षण विकास कार्यक्रम

यस कार्यक्रमबाट चालू आर्थिक वर्षमा चूरे क्षेत्रमा वनपथ तथा पैदल गस्ती बाटो निर्माण सुधार, चुरे क्षेत्रमा अनुगमन, अवलोकन मचान/फायर वाच टावर निर्माण तथा बाँसको कलमी लगायत विभिन्न जातका विरुवा खरिद तथा वृक्षारोपण कार्य गरिएको छ । यस कार्यक्रमबाट निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्रमा डढेलो नियन्त्रण सम्बन्धि विभिन्न कामहरु सम्पन्न गरिएका छन् । यस आर्थिक वर्षमा यस निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्रमा रहेको नमुना मध्यवर्ती सामुदायिक वन उपभोक्ता समुह कोहलपुर र बसेरी मध्यवर्ती सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह कुसुमलाई आयआर्जन वृद्धि गर्नका लागि रु. २,५०,०००/- (दुई लाख पचास हजार) रकम अनुदान सहयोग उपलब्ध गराईएको छ । उक्त रकमबाट गरिब तथा न्यून आय भएका सो वनका उपभोक्ताहरुले सामुदायिक वनको खाली तथा पर्ती जग्गामा कागती तथा कुरिलो रोपण गरि सो बाट आयआर्जन गर्ने लक्ष राखिएको छ ।

यस आयोजनाबाट चालु आर्थिक वर्षमा निर्माण सम्पन्न भएका मूख्य कार्यहरुको विवरण:

क. अग्नीरेखा/वनपथ निर्माण सुधार

यस आयोजनाबाट यस निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्र गाभर हुँदै दाङ जिल्लाको मलई जलजला जाने बाटो, महादेवा पोष्टबाट चुरेसम्म जाने बाटो र कुसुम देखि ठाँटी पोष्ट जाने गोरेटो बाटो मर्मत सम्भार गरिएको छ ।

ख. चुरे क्षेत्रमा अनुगमन अवलोकन/फायर वाच टावर निर्माण

यस कार्यक्रमबाट यस निकुञ्जको गन्धेली र शिवखोला क्षेत्रमा २ (दुई) वटा काठे मचान निर्माण गरिएका छन् । यस्ता मचान निर्माणले वन्यजन्तुको अवलोकन तथा सुख्खा समयमा डढेलो लागे नलागेको अनुगमन तथा अवलोकन गर्न मद्दत पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ ।

ग. वृक्षारोपण

यस निकुञ्ज अन्तरगत देउराली जनआश्रित, देउराली जनएकता, रारामधु, रानीघाट, तारादेवी, जनशक्ति, झिझरी, बसेरी र कुसुमेश्वर मध्यवर्ती सामुदायिक वनको खाली क्षेत्रमा बाँस लगायत विभिन्न जातका २० (वीस) हजार विरुवा १० हेक्टर क्षेत्रफलमा रोपण गरिएको छ । वृक्षारो पण संरक्षणका लागि केही स्थानहरुमा तारबार समेत गरिएको छ ।

घ यस कार्यक्रमबाट अनुदान दिईएका सामुदायिक वनहरु

घ.१. श्री बसेरी मध्यवर्ती सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह, राप्ती सोनारी गाउँपालिका वडा नं. १ बाँके :

यस सामुदायिक वनले वन्यजन्तुद्वारा कम हानी नोक्सानी हुने जडीवुटी कुरिलो खेती लगाई आम्दानी गर्ने गरि कार्य गरेको पाईयो । यस सामुदायिक वनका अध्यक्ष श्री प्रेम चौ धरी तथा आय आर्जनका लागि खेती गर्ने स्थानीय व्यक्तिहरुको प्रस्तुती अनुसार उक्त कार्यक्रमले वन्यजन्तुबाट बालिनालीमा हुने क्षतीमा कमि भई आयआर्जनमा समेत टेवा पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ ।

घ.२. श्री नमुना मध्यवर्ती सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह, को हलपुर नगरपालिका वडा नं. १३ बाँके :

यस सामुदायिक वनले स्थानीय स्तरमै वन्यजन्तुबाट क्षति नहुने का गति खेती गरि आय आर्जन गर्ने उद्देश्यले कोहलपुर-१३, बाँकेमा रहेको नमुना मध्यवर्ती सामुदायिक वन तथा निजी जग्गामा कागति खेती सुरु गरेको छ । जसबाट सामुदायिक वन

र उपभोक्तालाई आयआर्जनमा सहयोग पुग्ने र मानव वन्यजन्तु विचको द्वन्द न्यूनिकरण मा समेत टेवा पुगेको छ ।
यस आयोजनाबाट चालु आर्थिक वर्षमा सम्पन्न गरिएका मूख्य कार्यहरुको फोटो पछाडि फोटो फाईलमा छ ।

२.४ राष्ट्रिय निकुञ्ज आयोजना (मध्यवर्ती क्षेत्र/ बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज)

यस कार्यक्रमबाट चालू आर्थिक वर्षमा बाँके जिल्लामा रहेका राजकोट, राप्ती, मध्यविन्दु, कोहलपुर, देउराली हरियाली, दाङ जिल्लामा रहेका फुर्केसल्ली मलई, र पुरन्धारा र सल्यान जिल्लामा रहेको हात्तिदमार घुईयाबारी मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समितिमा संरक्षणका कार्यक्रमहरु, सामुदायिक विकासका कार्यहरु, आय आर्जन तथा सिप विकास कार्यक्रम, संरक्षण शिक्षा तथा प्रशासनिक कार्यमा खर्च गरि लक्ष अनुसार उपलब्धी हाँसिल गरिएको छ ।
यस आर्थिक वर्षका लागि विनियोजन भएको रु. २६,१५,०००/-(छब्बीस लाख पन्ध्र हजार मात्र) बजेट मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन नियमावली २०५२ र मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन निर्देशिका २०५६ अनुसार तोकिएका शिर्षकहरु संरक्षण कार्यक्रम, सामुदायिक विकास कार्यक्रम, सिप विकास तथा आयआर्जन कार्यक्रम, संरक्षण शिक्षा कार्यक्रम र प्रशासनिक खर्चका लागि कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिएका छन् ।
संरक्षणका कार्यहरु मध्ये फुर्केसल्ली मलई मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समितिमा १२० घ.मि. तटबन्ध निर्माण कार्य गरिएको छ भने सल्यान जिल्ला स्थित हात्तिदमार घुईयाबारी मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समितिमा १ कि.मि. मेशजाली सहितको तारबार निर्माण गरिएको छ ।
यस वर्ष सामुदायिक विकास कार्यक्रमबाट अगैया-पानीमुहान-मलई जलजला दाङ जाने बाटो, ठुरिया-क्यूरेनी दाङ जाने बाटो र खड्गवार-हात्तिदमार सल्यान जाने बाटो गरि जम्मा ४० कि.मि. सुविधा प्राप्त बाटो मर्मत गरिएको छ । त्यसैगरि राप्ती मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समितिको गाभर गाउँ र राजकोट मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समितिको बाँसखोली र लौकी बर्दापुर मा जम्मा १ कि.मि. बाटो ग्राभेल गर्ने कार्य सम्पन्न भएको छ । त्यसैगरि सामुदायिक विकास कार्यक्रम अन्तर्गत पुरन्धारा मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समिति अन्तर्गत क्यूरेनीमा ८० घ.मि. तटबन्ध निर्माण गरिएको छ ।
सिप विकास तथा आयआर्जन कार्यक्रम अन्तर्गत बाँके जिल्ला स्थित देउराली हरियाली मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समितिमा विपन्न वर्गका ११ जना यूवाहरुलाई ३० दिने सवारी चालक तालिम दिइएको छ । त्यसैगरि कोहलपुर मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समिति अन्तर्गत रहेका १७ जना यूवाहरुलाई १ महिने पलम्बर तालिम दिईएको छ । यस्ता तालिमहरु सञ्चालनले मध्यवर्ती क्षेत्रमा बसोबास गर्ने स्थानिय जनताहरुको सिप विकास भई आयआर्जनमा लाग्ने र संरक्षणमा सघाउ पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ । त्यसै गरि ढकेरी र मध्यविन्दु मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समितिमा बैकल्पिक खेती प्रबर्द्धन गर्ने उद्देश्यले कागती, कुरिलो र जडिबुटी खेतीको सुरुवात गरिएको छ ।
संरक्षण शिक्षा कार्यक्रम अन्तर्गत ९ वटै मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समितिहरुमा चोरी शिकार नियन्त्रण यूवा जागरण उप-समिति परिचालन गरिएको छ र चोरी शिकार नियन्त्रण यूवा जागरण संजाल परिचालन पनि गरिएको छ । यसबाट संरक्षण कार्यमा ठुलो सफलता मिलिरहेको छ र अझै मिल्ने अपेक्षा गरिएको छ । यस कार्यक्रम अन्तर्गत बालबालिकाहरुलाई संरक्षण सम्बन्धि विभिन्न जानकारी दिने उद्देश्यले स्कुल कार्यक्रम पनि सम्पन्न गरिएको छ ।
यस निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्रमा हाल ७७ वटा उपभोक्ता समूहहरु ९ वटा उपभोक्ता समितिहरु र १ वटा मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समिति गठन भई कार्यरत रहेका छन् ।
यसै गरि प्रशासनिक खर्च अन्तर्गत कार्यालय सञ्चालनका लागि आवश्यक पर्ने विविध सरसामानमा रकम खर्च गरियो ।
यस आयोजनाबाट चालु आर्थिक वर्षमा सम्पन्न गरिएका मूख्य कार्यहरुको फोटो पछाडि फोटो फाईलमा छ ।

२.५ हात्तिसार (बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज, हात्तिसार) आयोजना

यस कार्यक्रमबाट चालू आर्थिक वर्षमा हात्तिसार व्यवस्थापन कार्य अन्तर्गत बुच्चापुर हात्तीसार हात्ती चढ्ने मचान निर्माण, खड्गवार हात्तिसार र बुच्चापुर हात्तीसारमा १/१ वटा गरि २ वटा हौदा गद्दा राख्ने घर निर्माण गर्ने काम गरिएको छ । त्यसै गरि खड्गवार र ढकेरी हात्तीसारमा विद्युत जडान गर्ने कार्य गरिएको छ । बुच्चापुर हात्तिसारमा कर्मचारीहरुका लागि भान्साघर निर्माण गरिएको छ ।
यस कार्यक्रम अन्तर्गत बुच्चापुर हात्तीसारमा गेमस्काउट/सेना /हात्तीपरिचालकहरुलाई २०७५ बैशाख १४ गते पुनर्ताजगी तालिम दिईएको थियो ।
यस आयोजनाबाट चालु आर्थिक वर्षमा सम्पन्न गरिएका मूख्य कार्यहरुको फोटो पछाडि फोटो फाईलमा छ ।

२.६ तराई भू-परिधि कार्यक्रम

२.६.१. आ.व. २०७४/०७५ मा तराई भू-परिधि कार्यक्रमको सहयोगमा बाँके राष्ट्रिय निकुञ्जमा सञ्चालित कार्यक्रमहरु

1. Strengthen Mobility & Patrolling (Patrolling/ Sweeping/ Camping) :-

बाँके राष्ट्रिय निकुञ्जको सुरक्षाका लागि खटिएका श्रीमेहर गणका सुरक्षाकर्मीहरुले नियमित रुपमा REAL Time Patrolling प्रविधिबाट लामो तथा छोटो दुरीको गस्ती, पैदल तथा साईकल

गस्तीका साथै सवारी साधन सहितको गस्तीका लागि ईन्धन, सवारी साधन मर्मत तथा टायर खरीद गरिएको छ । गस्ती प्रक्रिया सहज भई निकुञ्ज र यसको मध्यवर्ती क्षेत्रमा हुन सक्ने अबैध गतिविधि नियन्त्रण गर्नमा सहयोग पुगेको छ ।

2. Fire line construction repair and maintenance :-

राष्ट्रिय निकुञ्जको व्यवस्थापन र संरक्षणमा वनपथको महत्वपूर्ण भुमिका रहेको हुन्छ । यसले आगलागी नियन्त्रण गर्न, नियमित रुपमा गस्ती पेट्रोलिंङ्ग तथा पर्यापर्यटनका लागि सहयोग गर्दछ । यस बर्ष यस निकुञ्जमा रहेका बिकासनगर देखि खड्गवार सम्म १५ कि.मी. र खड्गवार देखि जलसेनी सम्म १० कि.मी. वनपथ मर्मत सम्भार गरीएको छ । निकुञ्ज सुरक्षार्थ नियमित रुपमा सञ्चालन गरिने गाडी, साईकल तथा पैदल गस्ती गर्न सहज भएको छ ।

3. Strengthen Mobility and Patrolling (Bicycle Support to APU):-

बाँके राष्ट्रिय निकुञ्जको सुरक्षाका लागि खटिएका श्रीमेहर गणका सुरक्षाकर्मीहरुले नियमित रुपमा REAL Time Patrolling प्रविधिबाट लामो तथा छोटो दुरीको गस्ती, पैदल तथा साईकल गस्तीका लागि २८ वटा साईकल खरीद गरिएको छ । निकुञ्जको विभिन्न पोष्टमा रहेका कर्मचारीहरुका लागि सञ्चार वापत मोबाईलको रिचार्ज कार्ड बितरण गरिएको छ ।

4. Grassland Management :-

घाँसे मैदान आहाराजन्य वन्यजन्तुहरुको संख्या बृद्धिका लागि महत्वपूर्ण मानिन्छ । यस निकुञ्जको ठुरिया क्षेत्रमा २० हेक्टर र गोठेरी क्षेत्रमा २० हेक्टर र करौटी घाँसे मैदान १५ गरी ५५ हेक्टर क्षेत्रफलमा पुरानो घाँसे मैदानलाई ब्यवस्थापन गरिएको छ । घाँसे मैदान ब्यवस्थापनका क्रममा मिचाहा प्रजातिका झार, झाडी तथा बुट्यानहरुलाई उखेलेर एक ठाउँमा जम्मा गरेर सुर क्षित तरिकाले आगो लगाएर नष्ट गरिएको थियो । घाँसे मैदान ब्यवस्थापनले आहारा जन्य वन्यजन्तुहरुको लागि उपयुक्त घाँसे मैदानको ब्यवस्थापन भएको छ ।

5. Train Park & Protection Staffs On Wildlife Behavior & Safety :-

बाँके राष्ट्रिय निकुञ्जमा नयाँ रेञ्जर, सिनियर गेम स्काउट, हात्तिसारका माहुत, दरोगा तथा भखैरै मात्र निकुञ्जको सुर क्षार्थ जिम्मेवारी सम्हालेको श्री श्रीमेहर गणका गणपति तथा सुरक्षा पोष्टका पोष्टपतिहरुको सँयुक्त सहभागितामा वन्यजन्तुको आनीवानी, बच्ने उपाय तथा निकुञ्जको सुरक्षा अवस्थालाई कसरी मजवुत वनाउने विषयमा २ दिने Team building कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको छ । यस कार्यक्रममा निकुञ्जका ३१ र श्री श्रीमेहर गणवाट २५ जना गरी जम्मा ५६ जनाको सहभागिता रहेको थियो । श्री श्रीमेहर गणको सभा हलमा सम्पन्न भएको कार्यक्रमको सहजिकरण वाँके राष्ट्रिय निकुञ्जका प्रमुख संरक्षण अधिकृत डिल वहादुर पुर्जा पुन, सहायक संरक्षण अधिकृत लाल वहादुर भण्डारी र रविन चौधरी, गणका गणपति वासुदेव धिमालले गर्नु भएको थियो ।

6. Strengthening Mobility & Patrolling:-

राष्ट्रिय निकुञ्ज सुरक्षार्थ तैनाथ श्री श्रीमेहर गणले दैनिक रुपमा १५ वटा पोष्टवाट LRP, MRP, SRP, Vehicle Patrolling, Bicycle Patrolling र Foot Patrolling जस्ता गस्ती कार्यहरु गरिरहेको यस कार्यक्रम अन्तर्गत १० वटा गस्तीको लागि सहयोग गरिएको छ । साथै Vehicle Patrolling का लागि आवश्यक पर्ने २८८० लि. ईन्धनको व्यवस्थापन गरी निकुञ्जको सुरक्षा अवस्था वलियो वनाउन सहयोग पुगेको छ ।

7. Support for CFOP Revision :-

यस निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्रमा रहेको मध्यवर्ती सामुदायिक वनहरुको वन कार्ययोजनाको अवधि समाप्त भएका कोहलपुर उपभोक्ता समिति अन्तर्गत सूर्यमुखी र ढकेरी उपभोक्ता समिति अन्तर्गत झिझरी मध्यवर्ती सामुदायिक वनको वन कार्ययोजना उपभोक्ता समूहका सदस्यहरुको सहभागिता तथा वाँके राष्ट्रिय निकुञ्जका रेञ्जरहरुको प्राविधिक सहयोगमा नवीकरण कार्य सम्पन्न भएको छ । जसवाट १७५ हेक्टर वन क्षेत्र समुदायमा हस्तान्तरण भई ३२० घरधुरी लाभान्वित भएका छन् । २ वटा वन कार्ययोजनाको नविकरण कार्य अगाडी वढ्न नसकेकोले फिर्ता गरिएको छ ।

8. Waterhole/ Wetland Construction :-

दुर्लभ पाटे वाघको संख्या वृद्धिका लागि स्थापना भएको वाँके राष्ट्रिय निकुञ्जमा वाघको संख्या वृद्धिका लागि आहाराजन्य प्रजातिहरुको संख्या वृद्धि हुन उपयुक्त वास स्थानको व्यवस्थापन हुन नितान्त आवश्यक छ । यो निकुञ्ज भौगोलिक दृष्टिकोणले निकै सुख्खा भएकोले अगैया क्षेत्रमा वाह्रै महिना पानीको श्रोतको व्यवस्थापन भएको १८ मि.ह ३० मि.ह १.५ मि.(८१० घ.मि.) साईजको पानी पोखरी निर्माण सम्पन्न भएको छ । यस पोखरी निर्माणले त्यस क्षेत्रमा बाघ र यसको आहारा प्रजातिको लागि पानीको राम्रो व्यवस्थापन भएको छ । वाघ र यसको आहारा प्रजातिको संख्या वृद्धिमा सहयोग पुग्नेछ ।

9. Medicine & Equipment Support For Captive Elephant:-

यस निकुञ्जको सुरक्षार्थ स्विकृत दरवन्दि अनुसार १० वटा हात्तिको दरवन्दि भएता पनि हाल ४ वटा हात्तीहरु २ वर्ष अघि देखि कार्यरत रहेका छन । वुच्चापुर खड्गवार र चड्गाईनाला ढकेरी गरी ३ स्थानमा हात्तिसार निर्माण सम्पन्न भएको छ । हात्तीहरुको नियमित चेक अप तथा उपचारको लागि आवश्यक पर्ने औषधोपचारहरु खरीद गरी उपचार गरिएको छ । भने आगामी दिनमा नियमित रुपमा आवश्यक पर्ने केही औषधीहरु पनि खरीद गरी सुरक्षित रुपमा राख्नको लागि डिप फ्रिज खरीद गरी व्यवस्थापन गरिएको छ ।

आ.व. २०७४/०७५ मा तराई भू-परिधि कार्यक्रमको सहयोगमा बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज मध्यवर्ती क्षेत्रमा सञ्चालित कार्यक्रमहरु

१. RRT परिचालनको लागि अक्षयकोष निर्माणः-

बाँके राष्ट्रिय निकुञ्जको स्थापनासँगै निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्रमा वन्यजन्तुहरुको वासस्थान क्रमिक रुपमा सुधार भएकोले वन्यजन्तुहरुको संख्यामा पनि बृद्धि हुदै गईरहेको छ । वन्यजन्तुको संख्या वृद्धिसँगै मानव र वन्यजन्तु बिचको असमझदारी पनि दिन प्रतिदिन बढ्दै गईरहेकोले देउराली हरियाली मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समिति अन्तर्गत RRT गठन गरिएको छ । RRT ले वन्यजन्तुबाट भएको क्षतिको तथ्याङ्क अद्यावधिक गर्ने, राहतको प्रक्रियाको लागि सहयोग गर्ने, मानव बस्तिमा आएका तथा दुर्घटनामा परेका वन्यजन्तुहरुको उद्दार गर्ने जस्ता कार्यहरु गरिरहेको छ । उक्त RRT लाई संस्थागत रुपमा दीगो परिचालनको लागि त्यस आयोजनाबाट प्राप्त रु. २ लाख ७० हजारको अक्षयकोष स्थापना गरिएको छ । देउराली हरियाली मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समिति र यस समिति अन्तर्गत रहेको सहकारी संस्था बिच ५ बर्षको लागि बार्षिक ८५ ब्याज दरमा सम्झौता भएको छ । उक्त ब्याजबाट आगामी बर्ष देखि RRT परिचालनको लागि सहयोग पुग्नेछ ।

२. वृक्षारोपण कार्यक्रम :-

देउराली हरियाली मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समिति अन्तर्गत रारामधु मध्यवर्ती सामुदायिक वनको अतिक्रमण गरिएको क्षेत्रलाई हटाएर तारबार गरिएको ४.२ हेक्टर खाली क्षेत्र, मध्यविन्दु मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समिति अन्तर्गत शिवशक्ति मध्यवर्ती सामुदायिक वनमा ७ हेक्टर क्षेत्रफल र ढकेरी मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समिति अन्तर्गत प्रगतिशिल मध्यवर्ती सामुदायिक वनको १४ हेक्टर क्षेत्रमा विभिन्न प्रजातिको विरुवाहरु वृक्षारोपण गरिएको छ ।

क्र.सं.	विरुवा	रारामधु (देउराली हरियाली)	प्रगतिशिल (ढकेरी)	शिवशक्ति (मध्यविन्दु)
१	सिसौ कटिङ्ग	७००	३३००	१९००
२	खयर	२००	९००	०
३	बकाईनो	५००	४००	५००
४	कोईरालो	७००	१०००	१०००
५	अस्ना	०	०	१०००
	जम्मा	**२१००**	**५६००**	**४४००**

३. वैकल्पिक जिविकोपार्जनको लागि घुम्तिकोष परिचालनः-

बाँके राष्ट्रिय निकुञ्जको देउराली हरियाली मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समिति अन्तर्गत च्यामा र गाभर गाउँ बाँके र बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्जको सिमावर्ती क्षेत्रमा पर्दछ । कोहलपुर मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समिति अन्तर्गत भरैया गाउँमा रहेका दाउरा बिक्री गर्ने परिवारका सदस्यहरुका साथै राप्ती मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समिति अन्तर्गत राप्ती नदीमा आश्रित कुमाल तथा खुना समुदायका परिवारका लागि वैकल्पिक जिविको पार्जनका लागि समिति र सहकारी संस्था बिच सम्झौता गरी बार्षिक ६५ ब्याज दरमा २ बर्षको लागि घुम्तिकोष लगानी गरिएकोछ ।

क्र. सं.	उपभोक्ता समिति	सहकारी संस्थाको नाम	जम्मा घुम्तिकोष	लाभान्वित घरधुरी संख्या	कै.
१.	देउराली हरियाली	जय गुरुबाबा बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.	२,००,०००	९	
२.	कोहलपुर	कोहलपुर मध्यवर्ती वचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	२,००,०००	१०	
३.	राप्ती	कुसुम सामाजिक उद्यमी महिला सहकारी संस्था लि.	४,५०,०००	१५	
	जम्मा		**८,५०,०००**	**३४**	

४. वन्यजन्तुबाट सुरक्षित बाखाको खोर निर्माण :-

बाँके राष्ट्रिय निकुञ्जको स्थापनासँगै निकुञ्ज र यसको मध्यवर्ती क्षेत्रमा बासस्थानमा सुधार आएसँगै वन्यजन्तुहरुको संख्यामा बृद्धि हुदै जाने क्रममा चितुवाले उपभोक्ताहरुको गोठमा आएर भेडा, बाखा, बँगुर, तथा बाच्छा, बाच्छी मारेर खाई दिने क्रम बढिरहेको छ । यसले गर्दा उपभोक्ताहरुमा संरक्षण प्रति नकारात्मक सोचाईको सिर्जना नहोस् भन्ने उद्देश्यले कोहलपुर मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समिति अन्तर्गत चप्परगौडी, ढकेरी मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समिति अन्तर्गत

ढकेरी र महादेवा तथा मध्यविन्दु मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समिति अन्तर्गत गोबारपुरमा वन्यजन्तुबाट सुरक्षित बाखाको खोर निर्माण सम्पन्न गरिएको छ । खोर बनाउनका लागि गाउँको भेला बसी छलफल गरी घरधुरीहरुको छनौट गरिएको थियो । यस कार्यक्रमबाट १०८४६ मूल्य बराबरको १३.२ वर्ग मी. २"x२" साईजको जाली, ८ वटा ६ फिटे जस्ता र किला कब्जाहरु उपलब्ध गराईएको थियो । बाँकी काठ र ज्यामीको ज्याला उपभोक्ताले व्यवस्थापन गरेका थिए ।

क्र.सं.	उपभोक्ता समिति	खोरको संख्या	श्रोत	
			TAL	TAL हरियो वन कार्यक्रम
१	कोहलपुर	८	८	०
२	ढकेरी	४१	१८	२३
३	मध्यविन्दु	१५	०	१५
	जम्मा	**६४**	**२६**	**३८**

५. मानव वन्यजन्तु बिचको समझदारी कायमको लागि मेश वायर फेन्सिग :-

बाँके राष्ट्रिय निकुञ्जको स्थापना भई निकुञ्ज र यसको मध्यवर्ती क्षेत्रमा बासस्थानमा सुधार आएसँगै वन्यजन्तुको संख्यामा पनि क्रमिक रुपमा वृद्धि हुदै जाने क्रममा मानव र वन्यजन्तु विचको असमझदारी पनि बढ्दै गईरहेको छ । बँदेल र चित्तलले उपभोक्ताहरुको खेतबारीमा आएर बालीनाली क्षति गर्ने, चितुवाले भेडा बाखा मारि दिने जस्ता अवस्थाहरु दिन प्रतिदिन बढ्दै गईरहेको छ । स्थानिय उपभोक्ताहरुको बालीनाली जोगाउनको लागि यस कार्यक्रमबाट रु. २ लाख समुदायको २ लाख र राप्तीसोनारी गाउँपालिका वडा नं. २ को रु. ८ लाखको लागतमा फलामको पोल, ५ फिट अग्लो मेश वायरको प्रयोग गरी फेन्सिंग गरिएको छ । हाल सामुदायिक वन र तराई भू-परिधि कार्यक्रमको साझेदारीमा ३२५ मि. सम्पन्न गरिएको छ भने गाउँपालिकाको साझेदारीमा थप ८२५ मी. गर्न बाँकी रहेको छ ।

६.CBAPU परिचालन :

यस निकुञ्ज अन्तर्गत रहेका देउराली हरियाली, कोहलपुर, ढकेरी, राप्ती र राजकोट उपभोक्ता समिति अन्तर्गत रहेका समुदायमा आधारित चोरी शिकार नियन्त्रण उप समितिका पदाधिकारीहरुले संरक्षण सम्बन्धि जनचेतना अभिबृद्धिका लागि आ-आफ्ना उपभोक्ता समिति मातहतका विद्यालयका बालबालिकाहरुसँग संरक्षण सम्बन्धि छलफल कार्यक्रम सञ्चालन, राप्ती र राजकोट उपभोक्ता समितिले विश्व सिमसार दिवस तथा अबैध गतिविधि नियन्त्रणका लागि युवाहरु परिचालन भएका थिए

७. एकिकृत पशुपालन कार्यक्रम :

खुल्ला चरिचरण नियन्त्रण गरी बँधुवा पशुपालनलाई प्रोत्साहनगर्नको लागि दुधालु गाई भैसी पालन गरी दुध उत्पादन गरिरहेका परिवारका सदस्यहरुका लागि देउराली हरियाली मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समिति अन्तर्गत राराबस्ती गाभर र कोहलपुर मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समिति अन्तर्गत बेतहनी र खड्गवार गाउँमा २६/२६ घरधुरीलाई गोठ सुधार र घाँसको बिउ गरी जम्मा ११,२५० मूल्य बराबरको अनुदान सहयोग गरिएको थियो ।

क्र.सं.	विवरण	मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समिति	देउराली हरियाली	कोहलपुर	ढकेरी	मध्यविन्दु	राप्ती	राजकोट
१	RRT परिचालनको लागि अक्षयकोष स्थापना	०	२७००००	०	०	०	०	०
२	वृक्षारोपण कार्यक्रम	०	३५६००	०	९६५००	९३५००	०	०
३	जिविकोपार्जनको लागि घुम्तिकोष परिचालन	०	२०००००	२०००००	०	०	४५००००	०
४	संस्थागत बिकास सहयोग	२१०००	३४३९०	३४६५०	११८००	६५००	०	०
५	वन्यजन्तुबाट सुरक्षित बाखाको खोर निर्माण	४२२१६७	०	८७४९५	१९१६१४	०	०	०
६	मानव वन्यजन्तु बिचको द्धन्द न्यूनिकरणका लागि मेश वायर फेन्सिङ्ग	०	०	०	०	२०००००	०	०
७	CBAPU परिचालन	०	५००००	५००००	५००००	०	५००००	५००००
८	भकारो सुधार कार्यक्रम	०	२९१२५०	२९३७५०	०	०	०	०
९	गोठ व्यवस्थापन तालिम	०	१२३००	१२३५०	०	०	०	०
	जम्मा		**८९३५४०**	**६७८२४५**	**३४९९१४**	**३००००० ५००००० ५००००**		

८. राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष, बर्दिया संरक्षण कार्यक्रमबाट सम्पन्न भएका कार्यहरु

यस कार्यक्रमबाट चालू आर्थिक वर्षमा यस निकुञ्जको राप्ती मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समिति अन्तर्गतको सिक्टा गाँउमा जंगली जनावरबाट हुने बालिनाली क्षती रोकथाम गर्नको लागि १७०० मिटर मेशजाली सहितको तारबार लगाउने काम सम्पन्न भएको छ । सो कामको लागि राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष, बर्दिया संरक्षण कार्यक्रमको आर्थिक सहयोग र स्थानिय बासीको जनश्रमदानको लागतमा सम्पन्न भयो ।

९. वन्यजन्तु मृत्यु, उद्दार तथा असहाय वन्यजन्तुको व्यवस्थापन

बाँके राष्ट्रिय निकुञ्जको क्षेत्रमा देशकै महत्वपूर्ण पूर्व पश्चिम राजमार्ग कोहलपुर देखि शिवखोला सम्म करिब ७० किलो मिटर र रत्न राजमार्ग कोहलपुर देखि देउराली सम्म करिब ३५ किलोमिटर पर्दछ । निकुञ्जको लामो दुरी सम्म राजमार्ग रहेको कारण वर्षेनी सडक दुर्घटनाका कारण ठुलो संख्यामा वन्यजन्तुको मृत्यु हुने गरेको छ । यस बाहेक मध्यवर्ती क्षेत्रका गाउँ बस्तीमा रहेका भुस्याहा कुकुरको आक्रमण, सिक्टा नहरको पानीमा डुबेर हुने दुर्घटना आदिबाट वन्यजन्तुको मृत्यु हुने गरेको छ । तथ्याङ्क अनुसार यस आर्थिक वर्षमा कुल ८२ वटा वन्यजन्तुको मृत्यु भएकोमा सडक दुर्घटनाबाट मात्रै ७२ वटा वन्यजन्तुको मृत्यु भएको थियो भने कुल ३७ वटा वन्यजन्तुको उद्दार गरिएको थियो । मृत्यु हुनेमा अधिकांश बँदेल ११ वटा, चित्तल १२ वटा, चितुवा २ वटा, रातो बाँदर ४ वटा, दुम्सी ३, स्याल ९ वटा र निर विरालो, अजिंगर, चरी बाघ, निल गाई, कालो ओत, चिल, मल साप्रो, चौका, गाजले निर विरालो, न्याउरी मुसा, मगर गोही लगायतका वन्यजन्तुहरु सडक दुर्घटनामा परि मृत्यू भएका छन् । यसका साथै संरक्षित वन्यजन्तुहरुमा चौका २, चरिबाघ ३, अजिङ्गर ३ र सुनगोहोरो ३ वटा वन्यजन्तुहरु समेत सडक दुर्घटनामा परि मृत्यू भएको अभिलेख रहेको छ ।

(यस सम्बन्धि विस्तृत जानकारी अनुसुचीमा दिइएको छ ।)

यसैगरि यस निकुञ्जमा टुहुरा, घाइते एवं समस्यामुलक वन्यजन्तुहरुको उद्दार र उपचारका लागि दक्ष जनशक्ति तथा भौतिक पूर्वाधारको अभाव रहेतापनि विभिन्न श्रोतहरु जुटाई त्यस्ता जनावरहरुको व्यवस्थापन गरिदैं आएको छ । यस आर्थिक वर्षमा पनि माउबाट छुटेर टुहुरा भएका, पासोमा परेका, सिक्टा नहरमा फसी असहाय वा असक्त भएका, कुकुरको टोकाईबाट घाइते भएका तथा बस्ती प्रवेश गरेका वन्यजन्तुहरुलाई खासगरि सुनगोहोरो, निलगाई, चित्तल, निर बिरालो, चौका, रतुवा, लगुना, बँदेल, हुँचिल, सर्प, गोही र अजिंगर जस्ता वन्यजन्तुहरु निकुञ्जको मुख्य कार्यालय तथा सेक्टरहरुमा ल्याई आवश्यकता अनुसार हेरचाह तथा उपचार गरी प्राकृतिक वासस्थानमा छोडिएको छ । यस आर्थिक वर्षमा उद्दार गरिएको वन्यजन्तुको संख्या ३७ रहेको छ ।

(यस सम्बन्धि विस्तृत जानकारी अनुसुचीमा दिइएको छ ।)

१०. वन्यजन्तुबाट भएको क्षतिको राहत वितरण

तथ्यांक अनुसार बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालयको स्थापना संगै वन्यजन्तुहरुको संख्यामा वृद्धि हुँदै गएको पाइएको छ । यी वन्यजन्तुहरुबाट मध्यवर्ती क्षेत्रका बस्तीहरुमा अन्नबाली र चौपायामा हानीनोक्सानी हुने गरेको देखिन्छ । मुख्यतया हात्ती, बँदेलले अन्नवाली तथा चितुवाले घरपालुवा जनावरहरुमा क्षति पुऱ्याउने गरेका छन् । यस्ता क्षतिको स्थानिय स्तरमा मूल्यांकन गरी राहत निर्देशिका अनुरुप राहत वितरण गरिदै आएको छ । यस आर्थिक वर्षमा बालिनालीमा पुगेको क्षती र जंगली जनावर हरुबाट घरपालुवा पशु चौपाया मारिएका र घाईते बनाइएका कुल ३०५ घरपरिवारलाई क्षेत्रीय वन निर्देशनालय सुर्खेतबाट प्राप्त जम्मा रु. १४,२८०७२/- (चौध लाख अठ्ठाईस हजार बहत्तर) राहत रकम वितरण गरिएको थियो । (यस सम्बन्धि विस्तृत जानकारी अनुसुचीमा दिइएको छ ।)

११. समुदायमा आधारित चोरी शिकार नियन्त्रणमा युवा परि चालन (CBAPU)

नेपालको संरक्षण इतिहास हेर्दा समुदायको संलग्नतासँगै संरक्षण कार्य प्रभावकारी भएको देखिन्छ । अझ चोरी शिकार नियन्त्रणका लागि युवाहरुको परिचालनले यसमा थप टेवा पुगेको छ । बाँके राष्ट्रिय निकुञ्जले पनि यस्तो कार्यलाई आत्मसात गर्दै आएको छ र विभिन्न उपभोक्ता समिति अन्तर्गत युवा परिचालन गरी उनिहरुलाई हौसला प्रदान गर्न अन्तरक्रिया गर्ने, बैठक गर्ने, साथै आवश्यक सामाग्रीहरु टर्च, पानीको बोटल, टि-शर्ट, स्टेशनरी जस्ता सामाग्रीहरु वितरण गर्ने कार्य गर्दै आइएको छ । यस आर्थिक वर्षमा अभिमुखिकरण तथा अन्तरक्रियात्मक कार्यक्रम राखी ९ वटा मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समिति अन्तर्गत प्रत्येक समितिमा १/१ वटा रहने गरि CBAPU (Community Based Anti poaching Unit) / RRT (Rapid Response Team) परिचालन गरिएको छ । चोरी शिकार नियन्त्रण कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन र समन्वयकारी भूमिका निर्वाह गर्नका लागि समुदायमा आधारित चोरी शिकार नियन्त्रण यूवा जागरण सञ्जाल समेतको परिचालन गरिएको छ । समुदायमा आधारित चोरी शिकार नियन्त्रण यूवा जागरण सञ्जालमा आवद्ध रहेका यूवाहरुलाई संरक्षणमा सहभागी गराउन र आर्थिक स्तर उकास्नका लागि सहयोगी संस्थाहरुको समेत सहयोग लिई विभिन्न कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिएका छन् ।

१२. अपराध नियन्त्रण ब्यूरो बैठक सञ्चालन

चोरी शिकार नियन्त्रणमा विभिन्न सरोकारवालाहरु संग आपसी समन्वय र सहयोग गर्न बाँके जिल्लामा गठित जिल्ला स्तरिय वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण ईकाई (WCCB) को २ वटा बैठक बसेको थियो । एक वटा बैठक बाँके जिल्लामा सञ्चालन गरिएको थियो भने अर्को बैठक सल्यान जिल्लामा सञ्चालन गरिएको थियो । मिति २०७४/११/२७ गतेका दिन प्रमुख संरक्षण अधिकृत श्री डिल बहादुर पुर्जा पुनको अध्यक्षतामा बाँके जिल्ला स्तरीय वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण ईकाईको बैठक श्री श्रीमेहर गणका गणपति श्री बासुदेव धिमाल, जिल्ला वन अधिकृत श्री इश्वरी प्रसाद पौडेल, मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष श्री गेहेन्द्र कुमार खड्का, सिमा सुरक्षा वलका स.प्र.ना.उ. श्री जीवन भट्टराई, ईलाका प्रहरी कार्यालयका प्र.नि. श्री नवराज पोखरेल, ईलाका प्रशासन कार्यालय कोहलपुरका कार्यालय प्रमुख दत्तराज हमाल लगायतका महानुभावहरुको उपस्थितिमा सम्पन्न गरिएको थियो । यस बैठकबाट विभिन्न ५ वटा निर्णयहरु गरिएको थियो ।

यसै गरि २०७५ जेठ १ गतेका दिन सल्यान जिल्लाका प्रमुख जिल्ला अधिकारी श्री परमानन्द घिमिरे ज्यूको अध्यक्षतामा सल्यान जिल्लाको सदरमुकाम खलंगामा वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण तथा जिल्ला स्तरिय समन्वय बैठक सम्पन्न गरियो। जिल्ला समन्वय समितिका प्रमुख श्री केश बहादुर विष्ट, उपप्रमुख श्री हरिप्रकाश बुढाथोकी, जिल्ला वन अधिकृत श्री अचल कुमार ढुंगाना, जिल्ला सरकारीवकिल कार्यालयका प्रमुख श्री बासुदेव शर्मा, कोष तथा लेखा नियन्त्रक प्रमुख विनोद प्रसाद अधिकारी, भगवती प्रसाद गुल्म, गुल्मपति श्री विदुर अधिकारी, जिल्ला प्रहरी कार्यालय सल्यानका प्रहरी ना.उ. श्री भरत बहादुर वि.क., श्री श्रीमेहर गणका सहसेनानी श्री कुमार थापा, बाँके र ाष्ट्रिय निकुञ्जका स.सं.अ. श्री लाल बहादुर भण्डारी लगायतका महानुभावको उपस्थितिमा बैठक सम्पन्न गरिएको थियो । सो बैठक बाट वन्यजन्तुको अवैध व्यापार नियन्त्रणसंग सम्बन्धित विषयहरुमा छलफल गरि सरोकारवाला निकायहरुसंग सहयोग र समन्वय गर्ने निर्णय गरियो । आगामी दिनहरुमा सहकार्य गरि अवैध कार्य निरुत्साहित गर्ने, नियन्त्रण गर्ने र समन्वय प्रभावकारी बनाउने निर्णय गरियो । साथै विज्ञहरु सम्मिलित भएको बैठकले बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालयले चोरी शिकार नियन्त्रणमा गरेको प्रगतिहरुको समिक्षा र आगामी रणनितिहरु तय गरेको थियो ।

बैठकले चोरी शिकार नियन्त्रणका लागि यस्ता कार्यहरु सञ्चालन हुने मुख्य नाकाहरु पहिचान गरी गस्तीको मात्रा बढाउने, अपरेशन महाहन्ट संचालन गर्ने, अवैध हातहतियार संकलन गर्न अभियान चलाउने, सचेतनामुलक कार्यक्रमहरु गर्ने, राजमार्गमा फोहोर हुन नदिन र वन्यजन्तु दुर्घटना नियन्त्रण गर्न सरोकारवालासंग समन्वय गरी उपयुक्त कदम चाल्ने जस्ता निर्णयहरु गरेको थियो । चोरी शिकार नियन्त्रणमा उल्लेख्य सफलता मिलेको समिक्षा गर्दै बैठकले सबै सरोकार वालाहरु यसका लागि अझ सक्रिय भएर लाग्नु पर्ने भन्दै यस्ता समन्वय तथा बैठकलाई निरन्तरता दिने निर्णय गरेको थियो ।

१३. सुराकी परिचालन एवं सञ्चार व्यवस्थापन

निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्रमा हुने अवैध गतिविधिहरुको नियन्त्रणका लागि यस बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज हरदम प्रयासरत रहने गर्दछ । यसका लागि विभिन्न कृयाकलापहरु गरिदै आएको छ । जसअनुरुप स्थानिय केही व्यक्तिलाई सुराकीका रुपमा परिचालन गरिएको थियो । यिनै सुराकीले प्रदान गर्ने सूचनाका आधारमा निकुञ्ज र सुरक्षा निकायको संयुक्त गस्ती परिचालन गरी अवैध गतिविधि नियन्त्रण तथा सो कार्यमा संलग्नहरुलाई पक्राउ गरी नियमानुसार कार्वाही समेत गरिएको थियो । तसर्थ सुराकी परिचालन कार्य यस्ता गतिविधि नियन्त्रणका लागि प्रभावकारी रहेको थियो । साथै फिल्डमा खटिएका कर्मचारीहरुका लागि सूचना संकलन र त्यसको जानकारी सम्बन्धित सेक्टर र मुख्य कार्यालयलाई गराउन सहज गराउने उद्देश्यले सूचना तथा सञ्चार सहयोगका लागि रिचार्ज कार्ड वितरण गरिएको थियो । यसले गर्दा आपसी सम्पर्क र समन्वयको प्रभावकारिताका साथ विभिन्न समस्याहरु समयमा नै समाधान गर्न सहयोग पुगेको थियो ।

१४. बरामद वन पैदावार तथा अवैध सामाग्रीको व्यवस्थापन

सदाझैं यस आर्थिक वर्षमा पनि विभिन्न अवैध गतिविधिको नियन्त्रण गर्ने क्रममा बरामद भएका वन पैदावार जफत गरि त्यस्ता सामाग्रीहरु कार्यालयको स्टोर तथा कम्पाउण्ड भित्र व्यवस्थित गरी राखिएको छ । यस आर्थिक वर्षमा ढुङ्गा, गिट्टि, काठ, जडिबुटी जस्ता वन पैदावार, वन्यजन्तुको आखेटोपहार र अवैध हातहतियार बरामद गरि नियमानुसार कार्वाही गरिएको छ ।

१५. प्रजाति अनुगमन

यस निकुञ्जको लक्ष्य, पाटे बाघको बासस्थानलाई व्यवस्थित बनाई यसको संख्यामा बृद्धि गर्ने रहेको हुंदा स्थापना काल देखि नै बाघ तथा यसको आहाराजन्य प्रजाति तथा अन्य मुख्य वन्यजन्तु प्रजातिहरुको अनुगमन कार्य गरिदै आइएको छ भने बाँके राष्ट्रिय निकुञ्जको संरक्षणमा बाघको संख्यालाई नै संरक्षण स्थितिको सुचकको रुपमा लिइएको छ ।

बाँके राष्ट्रिय निकुञ्जको स्थापनासंगै नेपाल सरकार द्वारा सन् २०२२ सम्ममा नेपालमा पाटे बाघको संख्या १२१ बाट २५० बनाउने लक्ष्य लिएको छ । यस लक्ष हासिल गर्नको लागि बाघको बासस्थान सुधार, पानी पोखरी निर्माण तथा

मर्मत, घाँसे मैदान व्यवस्थापन, र प्रभावकारी रुपमा संरक्षणका गतिविधिहरु सञ्चालन गरिएका छन् ।

पर्सादेखि कञ्चनपुरसम्मको तराई क्षेत्रमा आधुनिक क्यामेराको प्रयोग गरि सन् २०१७ डिसेम्बर १ देखि अप्रिल ३ २०१८ सम्म बाघ गणना गर्ने काम गरिएको थियो । यस क्रममा यस निकुञ्जमा समेत बाघ गणना गर्ने र आहारा प्रजातिको अनुगमन गर्ने काम पनि गरिएको थियो । यस गणनाबाट बाँके राष्ट्रिय निकुञ्जमा फोटो पहिचान भएको बाघको संख्या १७, न्यूनतम अधिकतम १८-३०, औसत संख्या २१ र आहारा प्रजातिको घनत्व (प्रति वर्ग कि.मि.) मा ७.१० रहेको देखिएको छ ।

उक्त कार्यमा बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालयका कर्मचारी, निकुञ्जको सुरक्षाको लागि खटिएको नेपाली सेनाको श्री श्रीमेहर गण र यस निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्रमा रहेका समुदायमा आधारित चोरी शिकार नियन्त्रण युवा जागरण सञ्जालमा आवद्ध युवाहरुको सहभागितामा श्क्री ल्भउबा फिल्ड कार्यालय कोहलपुर, र राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष, बर्दिया संरक्षण कार्यक्रमको प्राविधिक तथा आर्थिक सहयोगमा क्यामेरा ट्र्यापिङ्ग प्रविधिबाट अनुगमन सम्पन्न भएको थियो ।

१६. संरक्षण शिक्षा/जनचेतना अभिबृद्धि कार्यक्रम/तालिम

१६.१ राजमार्ग सरसफाई

बाँके राष्ट्रिय निकुञ्जको शिवखोला देखि कोहलपुर सम्म पूर्व पश्चिम महेन्द्र राजमार्ग र कोहलपुर देखि देउराली सम्म र त्नराज्यलक्ष्मी राजमार्ग पर्ने भएकाले दैनिक सयौं सार्वजनिक तथा अन्य सवारी साधनहरु गुड्ने गर्दछन् । सो क्रममा गाडीमा सवार यात्रुहरुले पिउने पानीका बोतल तथा अन्य खाद्यपदार्थहरुको खोल राजमार्गको दायां बायां फ्याक्ने गरेको देखिन्छ । जसबाट राजमार्ग फोहोर हुने तथा फ्याकिएका खासगरी प्लाष्टिकजन्य पद्धार्थहरुले वन्यजन्तुहरुको बासस्थान वरिपरिको वातावरणमा विभिन्न किसिमका नकरात्मक असरहरु परि वन्यजन्तुहरुलाई हानी पुऱ्याउने तथा निकुञ्ज क्षेत्रको वातावरण नै प्रदुषित भई पर्यापर्यटनमा समेत विकर्षण ल्याउने भएकाले निकुञ्ज कार्यालयले सार्वजनिक सवारी साधनहरुका यात्री तथा चालकहरुमा जनचेतना फैलाउने उद्देश्यका साथ यस बर्षको वन्यजन्तुको सप्ताहमा राजमार्ग सरसफाई अभियान सञ्चालन गरेको थियो । यस अभियानमा निकुञ्ज कार्यालयका कर्मचारीहरु, निकुञ्ज सुरक्षार्थ खटिएको श्री श्रीमेहर गणका सेनाहरु, मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समितिका प्रतिनिधिहरु र स्थानिय समुदायको सहभागिता रहेको थियो । सरसफाई कार्यक्रम ढकेरी मध्यवर्ती क्षेत्र अन्तर्गतको झिझरी खोला देखि चंगाई नाला सम्मको र ाजमार्गमा भएका फोहोर पदार्थहरु संकलन गरि व्यवस्थापन गरिएको थियो ।

१६.२ चोरी शिकार नियन्त्रण युवाजागरण अभियानका युवाहरुलाई अभिमुखिकरण गोष्ठी

राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण ऐन २०२९ को दफा ३३ मा व्यवस्था भए अनुसार नेपाल सरकारबाट वि.सं. २०५२ सालमा मध्यवर्ती क्षेत्र घोषणा भए अनुरुप मध्यवर्ती क्षे त्रमा बसोबास गर्ने स्थानीय समुदायहरुलाई पनि संरक्षणमा सहभागी तथा संरक्षण साझेदारी गराउने उद्देश्यका साथ स्थानिय समुदाय तथा युवाहरुको विभिन्न समुह तथा समिति गठन गरिएको छ । बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज अन्तर्गत पनि ९ वटा समिति तथा ९ वटा स्थानिय चोरीशिकार नियन्त्रण युवा जागरण अभियान उप-समिति गठन भएको छ । युवाहरुलाई संरक्षणमा सहभागी गराई युवाहरुको जीवीकोपार्जनमा टेवा पुऱ्याउने उद्देश्यका साथ विश्व बाघ दिवसको अवसर मा प्रमुख जिल्ला अधिकारी श्री रविलाल पन्थज्यूको प्रमुख आतिथ्यतामा बाघ संरक्षणमा युवाको भुमिका र आयआर्जनमा सहभागिता विषयक अन्तरक्रिया गोष्ठी सञ्चालन गरियो ।

उक्त गोष्ठीमा निकुञ्ज कार्यालयका प्रमुख संरक्षण अधिकृत, गोरख दल गणका गणपति, जिल्ला वन अधिकृत, चोरीशिकार नियन्त्रण युवाजागरण अभियानका २४ जना युवा, मध्यवर्ती उपभोक्ता समितिका अध्यक्षहरु र संरक्षणमा सहयोग गर्नुहुने विभिन्न संघ सस्थाका प्रतिनिधिहरुको उपस्थिति रहेको थियो । उक्त गोष्ठीमा उपस्थित युवाहरुलाई आवश्यक पर्ने सिप विकासका लागि तालिमहरु छन्ोट गर्नका लागि फारम वितरण गरी आगामी दिनमा युवाहरुबाट आएका प्रस्तावित तालिमहरु मध्ये केही तालिम छनौट गरी आयआर्जन सम्बन्धि तालिममा चोरी शिकार नियन्त्रणमा युवा जागरण अभियानमा रहेका युवाहरुलाई प्राथमिकताका साथ सहभागी गराउने निष्कर्ष निकालिएको थियो ।

१७.१ अन्तराष्ट्रिय बाघ दिवस

"Fresh Ecology for the Tiger's Protection" भन्ने नार ाका साथ आठौं अन्तराष्ट्रिय बाघ दिवस बाँके राष्ट्रिय निकुञ्जको पश्चिम सेक्टर कार्यालय कोहलपुरमा जुलाई २ ९ (वि.सं.२०७४/४/१४) का दिन बाघको वासस्थान संर क्षण गरि जनचेतना जगाउने र बाघ संरक्षण सम्बन्धी विभिन्न गतिविधि संचालन गर्ने उद्देश्यले विभिन्न कार्यक्रम गरी मनाइयो । बाँके राष्ट्रिय निकुञ्जको व्यवस्थापन यो जनामा बाघ संरक्षण सम्बन्धी भएका विषयहरुको सम्बन्धमा सरोकारवाला पक्षहरुसंग छलफल गरी सुझाव संकलन गरि यो । उक्त कार्यक्रमको अध्यक्षता मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष श्री गेहेन्द्र कुमार खड्काले गर्नु भएको थियो ।

उक्त कार्यक्रममा कार्यालयका कर्मचारी मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समितिका पदाधिकारी र अन्य सरोकारवालाहरु गरि ५० जनाको सहभागिता थियो ।

१७.२ विश्व सिमसार दिवस

"दिगो शहरी भविष्यका लागि सिमसार" "Wetlands for a Sustainable Urban Future" भन्ने मुल नाराका साथ २०७४ साल माघ १९ गतेका दिन सिमसार दिवस बाँके राष्ट्रिय निकुञ्जको मुख्य कार्यालय ओभरीमा भव्य कार्यक्रम गरि मनाईयो । उक्त कार्यक्रमको अध्यक्षता मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष गेहेन्द्र कुमार खड्काले गर्नु भएको थियो भने प्रमुख अतिथि कृष्णा के.सी. (नमुना) प्रदेश सभा सदस्य, प्रदेश नं. ५ हुनुहुन्थ्यो त्यसैगरि विशेष अतिथिका रुपमा राप्ती सोनारी गाउँपालिका अध्यक्ष लाहुराम थारु, जिल्ला वन अधिकृत लगायतका महानुभावहरु गरी लगभग २०० जनाको उपस्थिति थियो । यस कार्यक्रममा मध्यवर्ती क्षेत्रमा बसोबास गने बासिन्दाहरुको बालिनालीमा पुगेको क्षती र जंगली जनावर हरुबाट घरपालुवा पशु चौपाया मारिएका र घाईते बनाइएका कुल ३०५ घर-परिवारलाई क्षेत्रीय वन निर्देशनालय सुर्खेतबाट प्राप्त जम्मा रु. १४,२८०७२/-(चौध लाख अठ्ठाईस हजार बहत्तर) राहत रकम वितरण गरिएको थियो । राहत रकम वितरण पछि यस निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्रमा पर्ने राप्ती नदीको अगैया खण्डमा ञ्याफ्टीङ गरी पर्यापर्यटनको सम्भाव्यता अध्ययन र प्रवर्द्धन गर्ने कार्य गर्दै २०१८को सिमसार दिवस सम्पन्न गरिएको थियो ।

१७.३ वन्यजन्तु सप्ताह, २०७५

राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभागले प्रत्येक वर्ष बैशाख १ देखि ७ गतेसम्म वन्यजन्तु सप्ताह मनाउदै आएको छ । यस वर्ष "समृद्धिका लागि वन्यजन्तु संरक्षण" भन्ने मुल नाराका साथ २३ औं वन्यजन्तु सप्ताह यस निकुञ्ज, मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समिति, उपभोक्ता समिति तथा समूहको संलग्नतामा विभिन्न कृयाकलाप गरी मनाइयो ।

बाँके राष्ट्रिय निकुञ्जको मुख्य कार्यालय परिसरमा नेपालको र ाष्ट्रिय झण्डा, राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभागको झण्डाका साथै यस निकुञ्ज कार्यालयको झण्डा झण्डोत्तलन गरी वन्यजन्तु सप्ताहको उद्घाटन गरिएको थियो ।

यस सप्ताहका अवसरमा यस राष्टिय् निकुञ्जको ढकेरी मध्यवर्ती क्षेत्र अन्तर्गत पर्ने झिझरी खोला देखि चंगाई नालासम्म राजमार्ग सरसफाई गरियो । यसै अवसरमा समुदायमा आधारित चोरी शिकार नियन्त्रण युवा जागरण उपसमितिका पदाधिकारीहरुलाई संरक्षण सम्बन्धि सचेतना प्रदान गर्नुका साथै समुदायमा आधारित चोरी शिकार नियन्त्रण युवा जागरण उपसमिति, मध्यवर्ती क्षेत्रमा रहेका उपभोक्ता समितिका पदाधिकारी र निकुञ्जका कर्मचारी बिच मैत्रीपूर्ण फुटबल खेल सम्पन्न गरियो । यसैगरि निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्रमा रहेको राप्ती नदीमा आश्रीत विपन्न वर्गका खुना, बादी तथा कुमाल समुदायलाई मध्यनजर गरि जन चेतना मुलक कार्यक्रम गरियो । यस अवसरमा नदीमा गर्न हुने र गर्न नहुने कार्यहरुका बारेमा सबैलाई जानकारी गराईएकोथियो । साथै सप्ताहको चौथो दिन शिवखोला चेकपोष्ट, प्रगति नगर चेकपोष्ट र ओभरी चेकपोष्टमा पूर्व पश्चिम राजमार्ग भएर यात्रा गर्ने यात्रु र सवारी चालकहरुलाई निकुञ्ज क्षेत्रमा यात्रा गर्दा अपनाउनु पर्ने सावधानी र विषेश गरि यात्रा गर्दा गाडीबाट राजमार्गमा फोहर फाल्न नहुने र फालेमा कारबाहीमा परिने कुरा बुझाउने काम गरिएको थियो । सो कार्यक्रम शिवखोलामा पूर्वी सेक्टर र त्यहाँ तैनाथ रहेको श्री श्रीमेहर गण, ओभरीमा मुख्य कार्यालयका कर्मचारी र गणका कर्मचारीहरु र प्रगतिनगरमा त्यहाँ तैनाथ गणका सुरक्षाकर्मी र पश्चिम सेक्टरले आयोजना गरेको थियो । उक्त कार्यक्रम विहान ८ बजे देखि ११ बजे सम्म गरिएको थियो भने लगभग ६०० सवारी साधन र यात्रारत यात्रुहरुलाई गाडीबाट ओराली विभिन्न जानकारी मुलक सुचनाहरु भनिएको थियो । साथै वन्यजन्तु सप्ताह समापनको अवसरमा यस निकुञ्ज र मध्यवर्ती क्षेत्रको जैविक विविधता संरक्षणमा निकुञ्ज स्थापना भएदेखि नै निरन्तर रुपमा सहभागी भएका मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्तासमितिका अध्यक्षहरु, श्री श्रीमेहर गण र अन्य संरक्षण कार्यमा लाग्नु भएका महानुभावहरुलाई सम्मान पत्र वितरण गरिएको थियो । यसै अवसरमा यस निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्रमा वन्यजन्तुबाट भएको क्षति वापत राहत सहयोग रकम वितरण गरी २३औं वन्यजन्तु सप्ताह समापन गरियो ।

१७.४ विश्व वातावरण दिवस २०१८

"प्लाष्टिक प्रदुषण निर्मुल पारौं: पुनर्प्रयोग गर्न नसके बहिष्कार गरौं" भन्ने मुल नाराका साथ जुन ५ का दिन विविध कार्यक्रमहरु गरि यस निकुञ्जको खड्गवार हात्तीसारमा ४५ औं विश्व वातावरण दिवस मनाईयो ।

उक्त दिवस प्रमुख संरक्षण अधिकृत श्री डिल बहादुर पुर्जा पुनको अध्यक्षतामा निकुञ्जका कर्मचारी, मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष, उपभोक्ता समितिका पदाधिकारीहरु, श्री श्रीमेहर गणका गणपती, सुरक्षाकर्मीहरु लगायतका करिब ६० जनाको उपस्थितिमा यस निकुञ्जको खड्गवार हात्तीसारमा विविध कार्यक्रम गरी मनाईयो ।

उक्त दिवसको अवसरमा खड्गवार हात्तीसारको कम्पाउण्डमा विभिन्न प्रजातिका फलफुलका विरुवाहरु रोप्ने काम गरियो । उक्त अवसरमा सहभागिले विश्व वातावरण दिवसको उदेश्य माथि प्रकाश पार्दै प्लाष्टिकको प्रयोग कम गर्न जनचेतना जागृत गराउने

काम र प्लाष्टिकबाट बढी मात्रामा प्रदुषण हुने स्थानहरुको पहिचान गरी कम गर्नको लागि कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निर्णय गरियो ।

१७.५ CBAPU Day

"यूवाको जागरण: बाघ चितुवाको संरक्षण" भन्ने मुल नाराका साथ २०७४ साल फाल्गुन १९ गतेका दिन विविध कार्यक्रम गरि CBAPU Day (Community Based Anti Potching Unit) बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज र मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समितिको आयोजनामा निकुञ्जको खड्गवार स्थित हात्तीसार मा सम्पन्न गरियो । उक्त कार्यक्रममा प्रमुख अतिथि प्रदेश नं. ५ का उपसभामुख श्री कृष्णी थारु लगायत जिल्ला स्थित प्रमुख जिल्ला अधिकारी, कार्यालय प्रमुखहरु, राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभागका उपमहानिर्देशक श्री गोपाल प्रकाश भट्टराई, उपसचिव श्री शुष्मा राना समेतको उपस्थिति रहेको थियो । साथै यस निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्रमा रहेका स्थानिय तहका प्रमुखहरु तथा प्रतिनिधि मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समिति अन्तर्गत ९ वटै उपभोक्ता समितिमा रहेको CBAPU लगायत स्थानिय क्षेत्रहरुबाट ठूलो संख्यामा सहभागीहरु उपस्थित भई कार्यक्रम भब्यताका साथ सम्पन्न भएको थियो । कार्यक्रममा संरक्षणमा साझेदारी गर्ने स्थानिय समिति, व्यक्ति तथा पत्रकारहरुलाई प्रशंसा पत्र प्रदान गरीको थियो । उक्त कार्यक्रममा विभिन्न समुदायहरुले संरक्षण सम्बन्धि गीत, नृत्य, झाँकी लगायतका साँस्कृतिक झलकहरु प्रस्तुत गरेका थिए भने राष्ट्रिय लोक गायक मिलन लामाले वातावरण संर क्षण सम्बन्धि गीत र आफ्ना सदाबहार चलेका लोक गीत गाएर उपस्थित जनसमुदायलाई छमछमी नचाएका थिए । उक्त कायक्रम सञ्चालनका लागि यस कार्यालयका अतिरि क्त WWF- Hariyo Ban Program, राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण को ष, ZSL Nepal Office र स्थानिय समुदायहरुको समेत सहयोग प्राप्त भएको थियो । संरक्षण कार्यमा खटिने युवा तथा अन्य सहभागीहरुलाई उत्साहित गर्न २५०० भन्दा बढी चेतनामुलक संदेश सहितका टि-सर्ट वितरण गरिएको थियो । यस कार्यक्रमबाट यस निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्रमा पर्यापर्यटन प्रवर्द्धन हुने र चोरी सिकार नियन्त्रणमा सघाउ पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ । यस कार्यक्रम सम्बन्धि फोटोहरु फोटो फाईलमा छन् ।

१८. मुद्दा सम्बन्धी विवरण

स्थापनाकाल देखि हालसम्म यस बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय मातहतमा कुल ७२ वटा मुद्दा दर्ता भएकोमा ६१ वटा मुद्दा विगत आर्थिक वर्षमा नै फैसला भईसकेको र ३५ मुद्दाको जिम्मेबारी बाँके जिल्ला अदालतमा सरेकोमा ८ वटा मुद्दाहरु बाँके जिल्ला अदालतबाट फैसला भएको जानकारी यस कार्यालयमा प्राप्त भएको छ । यस आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ मा जम्मा ३ वटा मुद्दा दर्ता भएका छन् । जसमा काठ चोरी निकासी तथा अवैध काठ कटान सम्बन्धि १ वटा, गाडिले ठक्करबाट मृत्यू भएको चितुवाको १ वटा मुद्दा र अवैध रुपमा निकुञ्ज भित्र हातहतियार सहित प्रवेश गरेको १ वटा मुद्दा यस कार्यालयमा दर्ता भएको र यि सबै मुद्दाहरु यसै आर्थिक वर्षमा फैसला समेत भईसकेको छ । यसका साथै यस अवधिमा विभिन्न अबैध गतिविधि गर्ने व्यक्ती तथा सवारी साधनहरुलाई बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज नियमावली २०७१ को अधिनमा रही जरिवाना गरिएको छ । सोको विस्तृत विवरण तल दिईएको छ । (मुद्दा सम्बन्धि विस्तृत विवरण तल तालिका नं. १४, १५ र १६ मा दिइएको छ ।)

१९. राजश्व सम्बन्धि विवरण

बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज स्थापना कालदेखि हाल सम्मको अवधिमा पर्यटकीय गन्तव्यको रुपमा विशेष कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्न सकिएको छैन । यस निकुञ्जको राजश्व संकलन तथा आम्दानीका मुख्य श्रोतहरुमा वनपैदावर लिलाम बिक्री, टेन्डर फारम बिक्री र दण्ड जरिवाना रहेका छन् । यस आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ मा जम्मा रकम रु. ५९,०३,५३९।०८ (अक्षरेपी उनान्साठी लाख तीन हजार पाँच सय उनान्चालिस रैपाया आठ पैंसा मात्र) राजश्वको रुपमा संकलन भएको छ । जसमध्ये ७१% वनपैदावर वापतको राजश्व रहेको छ भने त्यसपछि २०% रकम दण्ड जरिवाना वापत र अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क वापत ८% संकलन भएको छ र १% बेरुजु फर्छ्यौटबाट संकलन भएको छ । उक्त रकम अघिल्लो आ.व. को तुलनामा ९.६८% ले कम हो । (राजश्व सम्बन्धि विस्तृत विवरण तालिका नं. १७ र १८ मा दिइएको छ ।)

२०. विविध

२०.१ बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज स्थापना दिवस

यस बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय स्थापना भएको ८ वर्ष पुगि ९ औं वर्षमा प्रवेश गरेको उपलक्ष्यमा मिति २०७५ साल आषाढ २८ गते बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालयको पश्चिम सेक्टर कोहलपुरमा यस निकुञ्जमा कार्यरत कर्मचारी, निकुञ्ज सुरक्षार्थ खटिएको श्री श्रीमेहर गणका प्रतिनिधि, मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समिति र मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समितिका पदाधिकारीहरुको उपस्थितिमा मध्यवर्ती क्षेत्रका वन्यजन्तुबाट अभिभावक गुमाएका गरिब तथा जेहेन्दार १० जना बालबालिकाहरुलाई रु. १०,०००/-का दरले छात्रवृति प्रदान गर्नुका साथै निकुञ्ज क्षेत्रमा आगलागी नियन्त्रण र संरक्षण

सम्बन्धि उत्कृष्ट कार्य गर्ने नेपाली सेनाको श्री श्रीमेहर गणलाई रु. ५० हजार नगद पुरस्कार र प्रशंसा पत्रले सम्मान गरियो ।

छात्रबृति पाएका विद्यार्थीहरुको विवरण :

क्र.स	मध्यवर्ती समितिको नाम, ठेगाना	विद्यालयको नाम	विद्यार्थी को नाम,	छात्रवृति पाएको रकम रु.
१	श्री मध्यविन्दु मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समिति, राप्ति सोनारी ८, बाँके	श्री सम्शेरगंज इ.मि. हाई स्कुल, राप्ति सोनारी-८, सम्शेरगंज	चन्दा बि.क (कक्षा ८)	१०,०००।-
२	श्री राजकोट मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समिति, राप्ति सोनारी १, बाँके	श्री शिद्धेश्वर महादेव माध्यमिक विद्यालय, राप्ति सोनारी-१, लौकी, बाँके	सावित्री बि.क (कक्षा ८)	१०,०००
३	श्री ढकेरी मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समिति, राप्ति सोनारी ९,बाँके	श्री जनता माध्यमिक विद्यालय, राप्ति सोनारी-९, बैजनाथपुर, बाँके	शिव खड्का	१०, ०००।-
४	श्री देउराली हरियाली मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समिति, बै जनाथ गाउँपालिका-१, गाभर, बाँके	श्री दहित आधारभुत विद्यालय, बैजनाथ, च्यामा, बाँके	शुसिल थारु (कक्षा ६)	१०,०००।-
५	श्री कोहलपुर मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समिति, कोहलपुर, बाँके	श्री ज्ञान ज्योति माध्यमिक विद्यालय, कोहलपुर न.पा.१२, चपरगौढी	भिमिका पुन (कक्षा ९)	१०,०००।-
६	श्री कोहलपुर मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समिति, कोहलपुर, बाँके	श्री दिप ज्योति माध्यमिक विद्यालय	ऋतु पौडेल (कक्षा ५)	१०,०००।-
७	श्री फुर्केसल्ली मलई मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समिति, बबई गाउँपालिका-७, मलई, दाङ	श्री देउती मध्यमिक विद्यालय, तल्लो मलई दाङ	श्री निसा पुन	१०,०००।-
८	श्री पुरन्धारा मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समिति, बबई गाउँपालिका-१ दाङ	श्री सरस्वती जनता माध्यमिक विद्यालय,गंगटे	प्रकाश बुढागोकी -कक्षा १०)	१०,०००।-
९	श्री हात्तिदमार धुईयाबारी मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समिति, कालीमाटी गाउँपालिका-७, सल्यान	श्री नेपाल राष्ट्रिय माध्यमिक विद्यालय, कालीमाटी गाउँपालिका-७	नविन बि.क -कक्षा ९)	१०,०००।-
१०	श्री राप्ति मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समिति, राप्ति सो नारी-१, बाँके	श्री कुसमेश्वर माध्यमिक विद्यालय,	निम कुमारी चौधरी (कक्षा ४)	१०,०००।-

२१. अध्ययन/अनुसन्धान अनुमति

यस बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज क्षेत्र तथा यसको मध्यवर्ती क्षेत्रमा अध्ययन अनुसन्धान गर्न चाहने बिद्यार्थी तथा संघ संस्थाहरुलाई सो कार्यका लागि अनुमति दिंदै आईएको छ । यस आर्थिक वर्षमा पनि ४ वटा एम.एस्सी. १ वटा वि.एस्सी फरेष्ट्रि स्तरको Thesis Project, र अन्य २ वटा अल्पकालिन अध्ययन अनुसन्धानको फिल्ड कार्य भएको थियो । (अध्ययन अनुसन्धान सम्बन्धि विस्तृत विवरण तालिका नं. १८ मा दिइएको छ ।)

२२. वन डढेलो नियन्त्रण सम्बन्धि गतिविधि

यस निकुञ्ज र मध्यवर्ती क्षेत्रमा आगलागी हुन नदिन विभिन्न गतिविधिहरु सञ्चालन गर्दा गर्दै पनि चुरे क्षेत्रबाट आगलागी सुरु भई त्यस क्षेत्रमा रहेका सुकेका खर र बाबियोको कारण आगलागी सुरुवात हुने गरेको र लामो समयदेखिको खडेरी, वनक्षेत्रमा प्रशस्त मात्रामा रहेका सुकेका पातपतिंगर र सुकेका रुखहरुका कारण आगलागी फैलिएको पाईन्छ । यसरी आगलागी फैलिदै आए पनि नियन्त्रणका लागि गरिएका प्रयासहरुले गर्दा वन्यजन्तुमा कुनै उल्लेखनिय असर नपरेको साथै निकुञ्ज भित्र रहेका पोष्ट, मचान, काठे पुल जस्ता भौतिक पुर्वाधारहरु पूर्णरुपमा सुरक्षित रहेका छन् । यस आर्थिक वर्षमा निकुञ्जको क्षेत्र र मध्यवर्ती क्षेत्रमा रहेका वनहरुमा वन डढेलो नियन्त्रण गर्नका लागि निकुञ्जको सुरक्षार्थ खटिएको नेपाली सेना, प्रहरी, नागरिक समाज, सामुदायिक वनका पदाधिकारी र कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीहरुको लागि अभिमुखिकरण तालिम सञ्चालन गरियो । समुदाय स्तरमा जनचेतना जगाउनका लागि वन डढेलो सम्बन्धि जानकारी सहितको पर्चा पम्प्लेट, तयार गरि वितरण गर्ने कार्यका साथै सञ्चार माध्यमबाट डढेलो सम्बन्धि जनचेतना मूलक सन्देशहरु प्रशारण गरियो । यस निकुञ्ज क्षेत्रमा रहेका भौतिक पूर्वाधारका संरचनाहरु जस्तै काठे पुल, मचान, खाने पानीको पाईप लाईन र पोष्ट भवनहरुको समेत सुरक्षाको लागि उक्त संरचना वरपरका ज्वलनशिल पदार्थहरु हटाउने, नष्ट गर्ने लगायत विभिन्न गतिविधिहरु सञ्चालन गरि डढेलो प्रभाव कम गर्ने काम गरियो । डढेलो नियन्त्रणमा आवश्यक पर्ने श्रोत साधनको कमी भएता पनि यस आर्थिक वर्षमा यस निकुञ्ज कार्यालयले उपलब्ध श्रोत साधनको भरपुर परिचालन गरि करिब ८० देखि ९० प्रतिशत भू-भाग आगलागी हुनबाट जोगाएको छ । सिमित श्रोत साधन, तालिम आदिको कमीको बाबजुद पनि निकुञ्ज सुरक्षार्थ खटिएको नेपाली सेना र कार्यालयका कर्मचारीहरु परिचालित भई सम्भव भएसम्म वन डढेलो नियन्त्रण गर्नको लागि खटिएको थियो । उक्त

गणको सक्रिय परिचालनमा यस निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्रको वन जंगलको करिब ८० देखि ९० प्रतिशत क्षेत्र डढेलोबाट जोगाउन सफल भएको र मध्यवर्ती क्षेत्रमा रहेका स्थानीय बासिन्दाहरुका घर गोठका साथै मानविय सुरक्षा समेत भएकोले वन डढेलो नियन्त्रणका लागि आवश्यक पर्ने स्रोत साधनहरु जस्तै पानी ट्याङ्की, पानी ट्याङ्कर, डढेलो नियन्त्रणको बेला प्रयोगमा आउने पोशाक, औजार, औषधी र आपतकालिन खाद्यान्नको समुचित व्यवस्था गर्नु पर्ने देखिन्छ । यसका साथै आगलागी नियन्त्रणमा खटिने व्यक्तिहरुलाई समय सापेक्ष तालिम तथा सुविधा उपलब्ध गराउन सके डढेलो नियन्त्रणमा अझ प्रभावकारी हुने देखिन्छ ।

२३. सञ्चार माध्यम मार्फत प्रचार प्रसार

बाँके राष्ट्रिय निकुन्ज कार्यालय र प्रतिवोध एफ.एम कोहलपुर र कोहलपुर एफ.एम कोहलपुरका वीच यस निकुन्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्र अन्तर्गतको सामुदायिक वन, मध्यवर्ती क्षेत्र वन तथा निकुञ्ज क्षेत्रमा समेत वन डढेलो नियन्त्रण सम्बन्धि विषयमा प्रचार प्रसार गर्ने, जनचेतना जगाउने र वन डढेलो लागेमा नियन्त्रण कार्यमा स्वःफुर्त रुपमा सहभागी गराउने लगायतका कार्यहरुका लागि विभिन्न कार्यक्रमहरु तयार गर्ने तथा संचारको माध्यमबाट प्रचार प्रसार गर्ने कार्य गर्नका लागि एक आपसमा संझौता गरि मिति २०७५ साल बैशाख देखि असार मसान्तसम्मका लागि कार्यक्रम संचालन गरिएको थियो । यस कार्यक्रमबाट वन डढेलो नियन्त्रण गरि जैविक विविधता संरक्षणमा ठोस फाईदा पुग्ने खालका सचेतनामूलक कार्यक्रम, डढेलो नियन्त्रणका गतिविधि तथा जनचेतना अभिवृद्धि गर्न निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्रमा भएका गतिविधिहरुलाई यस कार्यालयको सहकार्यमा संचार माध्यमबाट प्रचार प्रसार गरिएको थियो ।

यस निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्र भित्र पर्ने सबै मध्यवर्ती सामुदायिक वनहरु तथा मध्यवर्ती क्षेत्रहरुमा संरक्षणका गतिविधिहरु प्रचार प्रसार गर्नुका साथै जैविक विविधता तथा यसको महत्व साथै संरक्षण सम्बन्धि विषयमा जानकारी गराउने, वन्यजन्तु सम्बन्धि हुनसक्ने अपराध नियन्त्रण गर्न चोरी शिकार नियन्त्रण तथा अतिक्रमण नियन्त्रण जस्ता अवैध गतिविधिको बारेमा कार्यक्रम तयार गरि सचेतना अभिवृद्धि गर्न प्रचार प्रसार गर्नु गराउनु यस संझौताको मुख्य उद्धेश्य रहेको छ । यो उद्धेश्य हाँसिल गर्न आबश्यक पर्ने कार्यक्रम तयार गर्ने , प्रचार प्रसार गर्ने तथा आबश्यक्ता अनुसार सन्दर्भ सामाग्रीको प्रयोग गर्ने तथा अन्तवार्ता संचालन गर्ने कार्यहरु गर्ने कार्यहरु समेटिएका छन् । यस निकुञ्जमा संचालित राष्ट्रिय निकुञ्ज आयोजनाको डढेलो नियन्त्रण कार्यक्रमबाट अन्य गतिविधि संचालन गरि प्रचार प्रसार गर्न लगत ईस्टिमेट अनुसार रु. ५०,०००/- रकम उपलब्ध गराइएको छ ।

२४. निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्रको पञ्चबर्षिय ब्यवस्थापन योजना तयारी :

यस निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्रको पञ्चबर्षिय ब्यवस्थापन योजना निर्माण कार्य गर्ने कार्यदलका संयोजक एबं यस कार्यालयका प्रमुख संरक्षण अधिकृत श्री डिल बहादुर पुर्जा पुनको संयोजकत्वमा राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभागमा मिति २०७३।०९।१८ गते बसेको बैठकको निर्णय अनुसार यस निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्रको पञ्चवर्षिय योजना निर्माण कार्य शुरु गरिएकामा संरक्षित क्षेत्रको ब्यवस्थापन योजना तयारी कार्यविधि, २०७३ को प्रावधान अनुसार सेवा प्रदायक संस्था श्री दीगो विकास अभियान केन्द्र, नेपाललाई मिति २०७४ साल असार मसान्तसम्म सम्पन्न गर्ने गरि संझौता गरि कार्यादेश दिई उक्त कार्य सम्पन्न भएको छ । बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज र यसको मध्यवर्ती क्षेत्रको पञ्च बर्षिय व्यवस्थापन योजना (Management Plan) स्विकृत भएपछि यसमा उल्लेखित कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्न सहज हुने अपेक्षा गरिएको छ ।

१९. मध्यवर्ती क्षेत्रमा उद्योग स्थापना र सञ्चालन

सि.नं	सञ्चालक	ठेगाना	उद्योगको किसिम
१.	श्री हरिभक्त पौडेल	साविक महा देवपुरी-७	पौडेल डेरी उद्योग
२.	श्री सुन्तली के.सी.	साविक महा देवपुरी-७	बंगुर पालन /केरा खेती
३.	श्री रुद्र सिंह रोकाय	साविक चिसापानी-९,	आर.सी. राईस मिल
४.	श्री दिल बहादुर खड्का	साविक महा देवपुरी-५	होटल व्यवसाय
५.	श्री प्रकाश बहादुर चन्द	साविक नौवस्ता-२,	कुखुरा पालन
६.	श्री अस्मिता मल्ल	साविक चिसापानी-९	मल्ल बनाना रेष्टूरेन्ट

अनुसूचीहरु

अनुसूची नं. १

बाँके राष्ट्रिय निकुञ्जको सिमाना

नेपाल राजपत्र

नेपाल सरकारद्वारा प्रकाशित

खण्ड ६०– काठमाण्डौं, असार २८ गते २०६७ साल (संख्या १३)

भाग – ५

नेपाल सरकार

वन तथा भू–संरक्षण मन्त्रालयको

सूचना–१

नेपाल सरकारले राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण ऐन, २०२९ को दफा ३ को उपदफा (१) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी बाँके जिल्लाको देहायको चार किल्ला भित्रको ५५० वर्गकिलोमिटर क्षेत्रलाई बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज घोषणा गरेको छ ।

चार किल्ला

पूर्व : पूर्व पश्चिम राजमार्गमा रहेको शिव खोलाको पुलदेखि उत्तरतर्फ बाँके र दाङ्ग जिल्लाको सिमाना शिव खोला र सो खोलाको मुहान हुदै चुरे पहाडको धुरीसम्म ।

पश्चिम : बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्जको पूर्वी सिमाना नेपालगञ्ज सुर्खेत रोडको चिसापानीदेखि उत्तरको देउराली डाँडासम्म ।

उत्तर : शिवखोलाको मुहान माथिको चुरे पहाडको धुरीबाट पश्चिमतर्फ दाङ्ग, सल्यान, बाँके र बर्दिया जिल्लाको सिमाना छुट्याउने चुरे पहाडको अग्लो डाडैडाँडा नेपालगञ्ज सुर्खेत रोडको उत्तर तर्फको देउराली डाँडा सम्म ।

दक्षिण : बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्जको पूर्वी सिमाना नेपालगञ्ज सुर्खेत रोडको चिसापानीको पूर्व दक्षिण किनाराको पिलरबाट च्यामा गाँउ, खडगबार, महादेवपुरी, बालापुर र ओभरी गाँउ तथा हस्तान्तरित सामुदायिक वनहरुलाई बाहिर पारी वन चेक पोष्टको पुर्व तर्फको पुर्व-पश्चिम राजमार्गसम्म जोडिने गरी निर्माण गरिने वनपथ, त्याहाँबाट पुर्व-पश्चिम राजमार्ग हुदै गोठेरी, गाभर, बैरिया, चप्परगौडी गाँउ तथा सामुदायिक वनहरुलाई बाहिर पारी पुर्व-पश्चिम राजमार्ग शिवखोला सम्म ।

सूचना २

नेपाल सरकारले राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वनयजन्तु संरक्षण ऐन, २०२९ को दफा ३क को उपदफा (१) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी बाँके राष्ट्रिय निकुञ्जको वरिपरिको बाँके, दाङ्ग र सल्यान जिल्लाको देहायको चार किल्लाभित्रको क्षेत्रलाई बाँके राष्ट्रिय निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्र तोकेकोले यो सूचना प्रकाशित गरेको छ :

चार किल्ला

बाँके जिल्ला अन्तर्गतको पूर्वी क्षेत्र

पूर्व : शिवखोला ।

पश्चिम : खैरी खोला ।

उत्तर : बाँके राष्ट्रिय निकुञ्जको दक्षिणी सिमाना वनपथ ।

दक्षिण : राप्ति नदी र शिवखोला दोभानबाट राप्ति नदीलाई भित्र पारी खैरी खोला र राप्ति खोलाको दोभान सम्म ।

बाँके जिल्ला अन्तर्गतको पश्चिमी क्षेत्र

पूर्व : ओभरी गाउँनेर बाँके राष्ट्रिय निकुञ्जको वनपथ र पूर्व-पश्चिम राजमार्ग जोडिने विन्दुबाट दक्षिण तर्फको राजमार्ग ।

पश्चिम : बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज, मध्यवर्ती क्षेत्रको पूर्वी सिमाना ।

उत्तर : बाँके राष्ट्रिय निकुञ्जको दक्षिणी सिमाना वनपथ ।

दक्षिण : ओभरी देखि कोहलपुर सम्म पूर्व-पश्चिम राजमार्ग, कोहलपुरबाट रत्न राजमार्ग हुँदै बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज मध्यवर्ती क्षेत्रको पूर्वी सिमाना सम्म ।

दाङ्ग र सल्यान जिल्ला अन्तर्गतको उत्तरी क्षेत्र

पूर्व : चुरे पहाडको मुख्य धुरीबाट मलाइ खोलाको पानी ढलोको धार हुँदै मलाइ खोला र बबई नदीको दोभानसम्म ।

पश्चिम : बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज मध्यवर्ती क्षेत्रको पूर्वी सिमाना ।उत्तर : बबई नदी । दक्षिण : बाँके राष्ट्रिय निकुञ्जको उत्तरी सिमाना

आज्ञाले

शरद चन्द्र पौडेल

नेपाल सरकारको सचिव

अनुसुची - २
मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समिति सम्बन्धि विवरण र अध्यक्षहरुको नामावली

क्र.सं.	उपभोक्ता समितिको नाम	ठेगाना	कार्यक्षेत्र (गाउँपालिका र वडाहरु)	वर्तमान अध्यक्षको नाम	सम्पर्क नं.
१.	देउराली हरियाली म.क्षे.उ.स.	बैजनाथ गाउँपालिका -१, बाँके	चिसापानी-१,२,७, ८,९, नौवस्ता-८, रभेना-४	श्री कृष्ण बहादुर चौधरी	९८४४८०३३९५
२.	कोहलपुर म.क्षे.उ.स.	कोहलपुर नगरपालिका, बाँके	कोहलपुर नगरपालिका-१२,१३	श्री सावित्रा पुन	९८४८०४३९११
३.	ढकेरी म.क्षे.उ.स.	राप्ती सोनारी गाउँपालिका, बाँके	राप्तीसोनारी गाउँपालिका-९, बाँके	श्री शिव कुमार राना	९८४८०२२७३४
४.	मध्यविन्दु म.क्षे.उ.स.	राप्ती सोनारी गाउँपालिका, बाँके	राप्तीसोनारी गाउँपालिका, ८ र २ (आंशिक)	श्री हर्क बहादुर विष्ट	९८४८०८१६२९
५.	राप्ती म.क्षे.उ.स.	राप्ती सोनारी गाउँपालिका, बाँके	राप्तीसोनारी गाउँपालिका-१, बाँके	श्री बल बहादुर घर्ती	९८४८०२८१२७
६.	राजकोट म.क्षे.उ.स.	राप्ती सोनारी गाउँपालिका, बाँके	राप्तीसोनारी गाउँपालिका-१, बाँके	श्री गेहेन्द्र कुमार खड्का	९८१४५५९४०१
७.	हात्तिदमार घुईयाबारी म.क्षे.उ.स.	कालीमाटी गाउँपालिका, सल्यान	कालीमाटी गाउँपालिका १ र २ सल्यान	श्री डम्बर बहादुर पुन	९८५८०२२५६०
८.	फुर्केसल्ली मलई म.क्षे.उ.स.	बबई र दंगिशरण गाउँपालिका, दाङ	बबई गाउँपालिका-७ र दंगिशरण गाउँपालिका-१, दाङ	श्री गम्मर बहादुर घर्ती	९७४८०६५७८१
९.	पुरन्धारा म.क्षे.उ.स.	बबई गाउँपालिका, दाङ	बबई गाउँपालिका-१, दाङ	श्री पोखरसिंह बुढा	९८१०८२९०१२

अनुसूची - ३
मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समुह र समितिका पदाधिकारीहरुको नामावली

क्र.सं.	उपभोक्ता समूहको नाम	अध्यक्ष	उपाध्यक्ष	सचिव	कै.
क.	**देउराली हरियाली मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समिति**				
१.	सिता देउराली	खगिसरा राना	कलिराना जि.सी.	सर्पराज बस्नेत	
२.	वृन्दावन	कृष्ण बहादुर चौधरी	रामबिलाश थारु	पार्वती चौधरी	
३.	रारा मधु	सुर बिक्रम शाह	बिष्णु रावल	तारा वली	
४.	रारा राधारानी	कृष्णलाल चौधरी	निरु शाह	लालपुरा रोकाया	
५.	देउराली जनएकता	राज बहादुर चौधरी	शुशिला जैसी	रामलाल देवकोटा	
६.	नव प्रतिभा	धनमाया बिष्ट	यशोदा घर्ती	नन्द कुमार खत्री	
७.	रारा डाँफे	रिता बुढा	बाँचली बुढा	पुष्करदेव वली	
८.	शक्तिनगर	पूर्ण कुमारी भुजेल	भरत बहादुर शाही	नन्दा खत्री	
९.	मुक्तिनगर	ईश्वरी बिष्ट अधिकारी	सेलु थारु	कृति बहादुर पुन	
१०.	बिकासनगर	कर्ण बहादुर बि.क.	नन्दा बि.सी.	लोकेन्द्र खत्री	
११.	गोठेरी	चेत बहादुर पुन	माया डाँगी	दीपेन्द्र वली	
ख.	**कोहलपुर मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समिति**				
१.	सूर्यमुखी	सावित्रा पुन	टंक खड्का	चित्र बहादुर मल्ल	
२.	शहीद	प्रेम बहादुर पुन	निरक शाही	पदमा खड्का	
३.	आस्था	कृष्ण बहादुर खड्का	दिल बहादुर शाही	दुर्गा तारम	
४.	मसुरीखेत	भिम खरेल	कमला पुन	छविलाल पाण्डे	
५.	रक्षा	मायादेवी क्षेत्री	प्रेम प्रसाद न्यौपाने	नर बहादुर खड्का	
६.	मनकामना	शेर बहादुर खड्का	ललिता वर	देव बहादुर खड्का	
७.	मतृभूमी	दिल बहादुर वली	रुपा डाँगी	ओम प्रकाश वली	
८.	नवदुर्गा	भद्रजंग वली	प्रिमीसरा रोका	लाल बहादुर राना	
९.	दुर्गादेवी	खुम बहादुर डाँगी	खगीसरा खड्का	प्रेम बहादुर खत्री	
१०.	दलित जनजागरण	रिम बहादुर खत्री	खडक बहादुर वली	नौसरा लुहार	
११.	भेरी	टेक बहादुर डाँगी	कमला बि.क.	शुशिल ढकाल	
१२.	जनजाति	दोहन थारु	बलराम थारु	सुमित्रा थापा चौधरी	

१३.	लालमतिया	नेत्र बहादुर शाही	हुम बहादुर रावत	मनिसरा श्रेष्ठ	
१४.	जब्दिभवानी	कुर्कुदुवा थारु	बल बहादुर घर्ती	बिनिता भण्डारा	
१५.	महिला उपकार	दशरथ पराजुली	तारा बहदुर के.सी.	रुपी खत्री	
१६.	बहिनी खोला	नर बहादुर बुढामगर	गंगा बहादुर डाँगी	पदमा खड्का	
१७.	बुलबुले	गगनसिँह राना	कुल बहादुर घर्ती	गोमा खनाल	
ग.	**ढकेरी मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समिति**				
१.	जयदुर्गा	मिना खड्का	दल बहादुर खड्का	मन बहादुर दर्लामी	
२.	श्रहण भवानी	सञ्जु डंगोल (चौधरी)	शिव कुमार राना	सुशिल थारु	
३.	सिस्ने हिमाल	रोशन कुमार वली	शारदा कुमारी खत्री	पदम बहादुर रोकाया	
४.	आपखोली	नन्दराम वली	पूर्णकली वली	रुपलाल डाँगी	
५	बागेसाल	हर्क बहादुर खत्री	भद्र बहादुर के.सी.	भागीरथी वली	
६	दीगो शान्ति	भाईराम वली	माया बि.क.	दशरथ वली	
घ.	**मध्यविन्दु मध्यवर्ती क्षेत्र उपभेक्ता समिति**				
१.	जनजागृती	तेज बहादुर वली	सुनिता चौधरी	नर बहादुर थारु	
२.	मधुवन	हिम बहादुर बुढाथोकी	भरत कमुार आचार्य	लक्ष्मी बोहरा	
३.	संघर्षसिल	मोहन खत्री	अमृता देवकोटा	लोकेन्द्र बिष्ट	
४.	सिर्जना	शालिकराम डाँगी	टमिुनी भण्डारी	भुप बहादुर वली	
५.	भगती	शेर बहादुर बिष्ट	शिवदेवी बुढा	चेत बहादुर बुढा	
६.	नमूना	हर्क बहदुर बिष्ट	चक्फा वली	काली बहादुर वली	
ङ.	**राप्ती मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समिति**				
१.	वनदेवी	रुद्रमणी ढकाल	कमानसिँह वली	शान्ता चापागाई	
२.	सौरी	थमन बहादुर भण्डारी	पिमलाल डाँगी	सुनिता खड्का	
३.	सिक्टा	दिपक कुमार डाँगी	भुमा भण्डारी	लोक बहादुर डाँगी	
४.	तपतपेश्वर	कृष्ण बहादुर कुमाल	मीन कुमार देवकोटा	चित्र कुमारी डाँगी वली	
५.	बागेश्वरी	टिका बुढाथोकी	लोक बहादुर खड्का	डिल्ली बहादुर भण्डारी	
६.	गाबर	बल बहादुर घर्ती	पवित्रा बुढामगर	टोप बहादुर भण्डारी	
च.	**राजकोट मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समिति**				
१.	रानी तलाउ	यशा वली	पूर्णसिँह घर्ती	तेजा वली	
२.	कुसुमेश्वर	सिताराम चौधरी	टीकाश्वरी के.सी.	बिरुता चौधरी	
३.	पशुपति	सावित्री खड्का	वेद बहादुर खड्का	कुल बहादुर कुमाल	
४.	बँसेरी	गेहेन्द्र कुमार खड्का	टिकाश्वरी भण्डारी	प्रेम प्रसाद चौधरी	
५.	मनकामना	देव बहादुर खत्री	देवा रावत	यम बहादुर खड्का	
६.	लौकी बर्दापुर	पिमा खत्री	दिलिप कुमार के.सी.	टिकाराम बस्नेत	
७.	बरबाँस	जनक खड्का	चोपा वली	खडक बहादुर भण्डारी	
छ.	**फुर्केसल्ली मलई मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समिति**				
१.	आँपखोली	शेर बहादुर डाँगी	सम्झना बाँठा	झुप बहादुर खड्का	
२.	देउटी	टेक बहादुर पुन	गम्मर बहादुर घर्ती	नन्द कुमारी खड्का	
३.	हरियाली	डिलराज घर्ती	देवी घर्ती	मिना कुमारी बुढा	
४.	भगवती	खडक बहादुर बि.क.	मोती वली	शान्ता बुढाथोकी	
५.	कालिका	हरि बहादुर बि.क.	जित बहादुर डाँगी	प्रेमकली बिश्वकर्मा	
६.	चित्तलगैह्री	देवीराज पुन	शान्ता चन्द	दुजा बुढा	
७.	सिद्धबाबा	फत्ते बहादुर घर्तीमगर	चन्द्रकला बि.क.	शेर बहादुर खत्री	

८.	शिवशक्ति	कुल बहादुर वली	झम बहादुर बुढाथोकी	पूर्ण के.सी. (माईला)	
ज.	**पुरन्धारा मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समिति**				
१.	लक्ष्मी	दिलवीर बुढा	हस्तमाली घर्ती	ओम बहादुर घर्ती	
२.	धोबी खहरे	परशुराम बि.क.	बिष्णा बुढाथोकी	खर्क बहादुर बि.क.	
३.	जलेनी हरियाली	चन्द्र बहादुर राँङ्ग	खडक बहादुर पुन	मिना बोटे	
४.	देउराली	खडक बहादुर बाहरा	धनसरी पुन	पोखरसिँह पुन	
५.	बाँसघारी	रुपलाल बुढा	लिला राना	पोखरसिंह बुढाथोकी	
६.	त्रिवेणी	ठकलाल बि.क.	रमेश बि.क.	पवित्रा बि.क.	
झ.	**हात्तिदमार घुईयाबारी मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समिति**				
१.	पुलडाँडा	रामकली बि.क.	सुनिता बस्नेत	रीतमाया बुढा	
२.	पटेरी	लोक बहादुर बुढा	कृष्णा बि.क.	विर बहादुर बुढा	
३.	भुसाबारी	भुपाल लम्तरी मगर	देवीसरा बि.क.	मन बहादुर सारु	
४.	पिपल टाकुरा	मनोज बस्याल	प्रमिला बोहरा	खगेन्द्र बस्याल	
५.	हरियाली	नैनसिङ राना	गँगा बुढा	पल कुमार बस्नेत	
६.	देउराली	नदे राना	काली राना	धनवीर बुढा	
७.	गँगटेखोली	डम्बर बहादुर पुन	गिता बुढामगर	चन्द्र बहादुर थापा	
८.	हाउखोला	तिलक बहादुर पुन	पोवेन्द्र घर्ती	गौमती बि.क.	
९.	प्रतिमा	कुल बहादुर रुचाल	दिलमाया दर्लामी मगर	गगनसिङ राना	

अनुसुची-४

आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा विभिन्न तालिममा सहभागी भएका कर्मचारीहरुको विवरण

क्र.सं	कर्मचारीको नाम, थर र पद	तालिमको विषय	अवधि	स्थान	आयोजक संस्था	कै.
१.	सहायक संरक्षण अधिकृत श्री रविन चौधरी	क्यामरा ट्र्याप विधिबाट खिचिएका बाघका तस्विरहरुको विश्लेषण तथा प्रतिवेदन तयारी तालिम	२०७४/०४/१८ देखि २०७४/०४/२० सम्म	जैविक विविधता संरक्षण केन्द्र, सौराह चितवन	राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग	
२.	प्रमुख संरक्षण अधिकृत श्री डिल बहादुर पुर्जा पुन	न्याय सेवा तालिम	२०७४/०५/१८ देखि ३ महिने	न्याय सेवा तालिम केन्द्र, काठमाण्डौ	नेपाल सरकार	
३.	सहायक संरक्षण अधिकृत श्री रविन चौधरी					
४.	रेञ्जर श्री अक्षय चौधरी	National Tiger Survey 2018	२०७४/०८/२८ र २९ गते	बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज, ठाकुरद्वारा बर्दिया	राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग	
५.	रेञ्जर श्री राजन पण्डित					
६.	रेञ्जर श्री सर्मिला नेपाल					
७.	सि.गे. विष्णु ब. कुमाल					
८.	सि.गे. श्री हरि काफ्ले					
९.	सि.गे. श्री विशाल थापा मगर					
१०.	सि.गे. श्री पंखराज तिरुवा					
११.	का.स. श्री सहदेव चौधरी					
१२.	गेमस्काउट श्री युराज शिरिश मगर					
१३.	गेमस्काउट श्री टोपेन्द्र ब. थापा					
१४.	गेमस्काउट श्री करन बुढा					
१५.	गेमस्काउट श्री गोपालसिंह बस्नेत					
१६.	गेमस्काउट श्री पूर्ण ब. थापा मगर					
१७.	गेमस्काउट श्री सम्झना चौधरी					
१८.	रेञ्जर श्री कुन्नारायण चौधरी	LMBIS तालिम	२०७४/०९/१३ देखि २०७४/०९/१४ सम्म	कोहलपुर, बाँके	राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग	
१९.	लेखापाल श्री भूप ब. भण्डारी					
२०.	कम्प्यूटर अपरेटर श्री पुस्करराज बस्नेत					
२१.	सि.गे. श्री गोविन्द प्रसाद उपाध्याय	वन सम्बन्धी ३० दिने आधारभुत तालिम	२०७४/०९/१६ देखि २०७४/१०/१९ सम्म	मध्य पश्चिमाञ्चल क्षेत्रिय वन तालिम केन्द्र	मध्य पश्चिमाञ्चल क्षेत्रिय वन तालिम केन्द, सुर्खेत	
२२.	सि.गे. श्री सुनिता महतारा					
२३.	सि.गे. श्री देउरुपा परियार					
२४.	रेञ्जर श्री अनिल कुमार राम	वन्यजन्तु अपराध सम्बन्धी मुद्दाको तहकिकात र दायरी सम्बन्धी तालिम	२०७४/११/१५ देखि २०७५/११/१७	नेपालगंज, बाँके	राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग	
२५.	ना.सु. श्री मोहन सापकोटा					
२६.	रेञ्जर श्री निलम कार्की					
२७.	रेञ्जर श्री प्रणय कुमार झा					
२८.	रेञ्जर श्री राजन पण्डित					

२९.	रेञ्जर श्री खिमराज ओली	GPS/ GIS सम्बन्धी तालिम	२०७४/१२/१४ देखि २०७५/१२/२४ सम्म	मध्य पश्चिमाञ्चल क्षेत्रिय वन तालिम केन्द्र	मध्य पश्चिमाञ्चल क्षेत्रिय वन तालिम केन्द, सुर्खेत	
३०.	रेञ्जर श्री पदम बुढा					
३१.	कम्प्यूटर अपरेटर श्री पुष्कर राज बस्नेत					
३२.	खरिदार श्री रण बहादुर थापा	खरिदार स्तरिय कानुनी कार्यविधि तथा कार्यालय व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिम	२०७४/११/२० देखि २०७४/११/३० सम्म			
३३.	खरिदार श्री वसन्त कुमार झा					
३४.	रेञ्जर श्री बिजू पौडेल	GPS र Camera संचालन सम्बन्धी तालिम	२०७४/११/२१ र २२ सम्म	गाभर भ्याली होमस्टे, बाँके	WWF Nepal, बालुवाटार काठमाडौं	
३५.	रेञ्जर श्री निलम कार्की					
३६.	रेञ्जर श्री अक्षय चौधरी					
३७.	कम्प्यूटर अपरेटर श्री पुष्करराज बस्नेत					
३८.	सि.गे. श्री जंग बहादुर रावल	GPS र Camera संचालन सम्बन्धी तालिम	२०७४/११/२१ र २२ सम्म	गाभर भ्याली होमस्टे, बाँके	WWF Nepal, बालुवाटार काठमाडौं	
३९.	सि.गे. श्री विष्णु कुमाल					
४०.	सि.गे. श्री विशाल थापा मगर					
४१.	सि.गे. श्री हरि काफ्ले					
४२.	सि.गे. श्री खगेन्द्र छत्याल					
४३.	सि.गे. श्री पंखराज तिरुवा					
४४.	सि.गे. श्री कृष्ण खड्का					
४५.	गेमस्काउट श्री भक्त बहादुर बुढा					
४६.	गेमस्काउट श्री चन्द्र बहादुर बुढा					
४७.	गेमस्काउट श्री धन बहादुर मल्ल					
४८.	का.स. श्री प्रमोद थारु					
४९.	रेञ्जर श्री अनिल कुमार राम	वैज्ञानिक वन व्यवस्थापन तालिम	२०७५/१/१२ देखि २०७५/१/२१ सम्म	मध्य पश्चिमाञ्चल क्षेत्रिय वन तालिम केन्द्र	मध्य पश्चिमाञ्चल क्षेत्रिय वन तालिम केन्द, सुर्खेत	
५०.	सि.गे. श्री पंखराज तिरुवा	Capacity Building Of Frontline Staff Of West TAL तालिम	२०७५/०२/१७ देखि २०७५/०२/१८ सम्म	बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय, ठाकुरद्वारा, बर्दिया	बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय, ठाकुर द्वारा, बर्दिया	
५१.	सि.गे. श्री हेमराज रोकाय					
५२.	सि.गे. श्री विशुराज आचार्य					
५३.	सि.गे. श्री लोक बहादुर खत्री					
५४.	गेमस्काउट श्री खिम बहादुर विष्ट					
५५.	सि.गे. श्री राजु बि.क.	वन सेवाकालीन तालिम	२०७५/०२/१३ देखि १ महिना	पश्चिमाञ्चल क्षेत्रीय वन तालिम केन्द्र, पोखरा कास्की	राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग	
५६.	सि.गे. श्री राम बहादुर पुन					
४७.	गेमस्काउट श्री धन बहादुर मल्ल	GPS र Camera संचालन सम्बन्धी तालिम	२०७४/११/२१ र २२ सम्म	गाभर भ्याली होमस्टे, बाँके	WWF Nepal, बालुवाटार काठमाडौं	
४८.	का.स. श्री प्रमोद थारु					
४९.	रेञ्जर श्री अनिल कुमार राम	वैज्ञानिक वन व्यवस्थापन तालिम	२०७५/१/१२ देखि २०७५/१/२१ सम्म	मध्य पश्चिमाञ्चल क्षेत्रिय वन तालिम केन्द्र	मध्य पश्चिमाञ्चल क्षेत्रिय वन तालिम केन्द, सुर्खेत	

५०.	सि.गे. श्री पंखराज तिरुवा	Capacity Building Of Frontline Staff Of West TAL तालिम	२०७५/०२/१७ देखि २०७५/०२/१८ सम्म	बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय, ठाकुरद्वारा, बर्दिया	बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय, ठाकुरद्वारा, बर्दिया	
५१.	सि.गे. श्री हेमराज रोकाय					
५२.	सि.गे. श्री विशुराज आचार्य					
५३.	सि.गे. श्री लोक बहादुर खत्री					
५४.	गेमस्काउट श्री खिम बहादुर विष्ट					
५५.	सि.गे. श्री राजु बि.क.	वन सेवाकालीन तालिम	२०७५/०२/१३ देखि १ महिना	पश्चिमाञ्चल क्षेत्रीय वन तालिम केन्द्र, पोखरा कास्की	राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग	
५६.	सि.गे. श्री राम बहादुर पुन					

अनुसुची - ५
२०७४/०७५ मा वन्यजन्तुबाट भएको बालीनाली तथा पशुचौपायाको क्षति राहत विवरण

सि.नं	मिति	व्यक्तिको नाम	स्थान (GPS Location)	प्रजाति	बालीनालीको क्षति		पशुधनको क्षति		घरगोठको क्षति संख्या)	घाइते मानिसको संख्या		मृत्यु भएको मानिसको संख्या किसिम	राहत निर्देशिका अनुसार			मानव वन्यजन्तु द्वन्द घटाउन गरिएका प्रयासहरु
					किसिम	परिमाण (कट्ठा)	किसिम	संख्या		सामान्य घाइते	अंगभंग भएको		माग दाबी गरिएको र कम	सिफारिस / प्रदान गरिएको रकम	दिन बाकी रकम	
१	०५/१७/२०७४	इन्द्र बुढाथोकी	बबई गा.पा.-७ x६०५०३० थ३१०८७४७	जंगली बदेल	मकै	००-१८-००	-	-	-	-	-	-	४५,९००	१००००	-	-
२	०५/१७/२०७४	टेक बहादुर खड्का	बबई गा.पा. -७ x६०५१८२ y३१०९०१०	जंगली बदेल	मकै	००-०२-००	-	-	-	-	-	-	५१००	५०००.	-	-
३	०५/१८/२०७४	चाली पुन	बबई गा.पा. -७ x६०२०१३ y३११२५२५	जंगली बदेल	मकै	००-१५-०५	-	-	-	-	-	-	७२५०	७०००	-	-
४	०५/१९/२०७४	टंक पुन	बबई गा.पा. -७ x६०२०१९ y३११२५१८	जंगली बदेल	मकै	०-०४-००	-	-	-	-	-	-	२५५०	२५५०	-	-
५	०५/२१/२०७४	लिल बहादुर बुढाथोकी	बबई गा.पा. -७ x६०३४१५ y३१०९९०८	जंगली बदेल	मकै	००-०२-१६	-	-	-	-	-	-	६२००	६०००	-	-
६	०५/१३/२०७४	आसमान बुढाथोकी	बबई गा.पा. -७ x६०३३८० y३१०९९४३	जंगली बदेल	मकै	००-०२-१६	-	-	-	-	-	-	६२००	६०००	-	-
७	०५/१७/२०७४	बल बहादुर बुढाथोकी	बबई गा.पा. -७ x६०३४३३ y३१०९८९७	जंगली बदेल	मकै	००-०२-१६	-	-	-	-	-	-	६२००	६०००	-	-
८	०५/१९/२०७४	नर बिर बुढाथोकी	बबई गा.पा. -७ x६०३३९९ y३१०९९२९	जंगली बदेल	मकै	००-०२-१६	-	-	-	-	-	-	६२००	६०००	-	-

९	०५/२०/२०७४	भद्र बहादुर मतवाल	बबई गा.पा. -७ x६०३३६८ y३१०९९५६	जंगली बदेल	मकै	००-१४-००	-	-	-	-	-	-	३५७००	१००००	-	-
१०	०५/१७/२०७४	वीर बहादुर बुढाथोकी	बबई गा.पा. -७ x६०३३९६ y३१०९९३५	जंगली बदेल	मकै	००-०२-१६	-	-	-	-	-	-	६२००	६०००	-	-
११	०५/२१/२०७४	नर बहादुर बाठा	बबई गा.पा. -७ x६०३३७५ y३१०९९१०	जंगली बदेल	मकै	१-४--४	-	-	-	-	-	-	६१०००	१००००	-	-
१२	०५/२१/२०७४	शेर बहादुर डाँगी	बबई गा.पा. -७ x६०५४६७ y३१०८८१७ x६०५३४७ y३१०८९५०	जंगली बदेल	मकै	००-७-१२	-	-	-	-	-	-	४५७००	१००००	-	-
१३	०५/२१/२०७४	खिम बहादुर बुढाथोकी	बबई गा.पा. -७	जंगली बदेल	मकै	००-७-१२	-	-	-	-	-	-	३०००	३०००	-	-
१४	०५/२३/२०७४	जितलाल गिरि	बबई गा.पा. -७	जंगली बदेल	मकै	००-०७-११	-	-	-	-	-	-	६२००	६०००	-	-
१५	०५/२१/२०७४	मेवालाल पुलामी	बबई गा.पा. -७ x६०४७६० y३१०८८३५	जंगली बदेल	मकै	००--५-२	-	-	-	-	-	-	१५५००	१०००००	-	-
१६	०५/२१/२०७४	चित्र बहादुर घर्ति मगर	बबई गा.पा. -७	जंगली बदेल	मकै	०-६-२	-	-	-	-	-	-	१५३००	१००००	-	-
१७	०५/१५/२०७४	आइते मान कामि	बबई गा.पा. -७ x६०१९६१ y३११२८५६	जंगली बदेल	मकै	१३३२-२	-	-	-	-	-	-	१००००	१००००	-	-
१८	०५/२०/२०७४	चेतलाल बुढाथोकी	बबई गा.पा. -७ x६०१९५० y३११२८८४	जंगली बदेल	मकै	७६२-२	-	-	-	-	-	-	१००००	१००००	-	-
१९	०५/१६/२०७४	थमन बहादुर खत्री	बबई गा.पा. -७ x६०२०८८ y३११२७३५	जंगली बदेल	मकै	१२५३-२	-	-	-	-	-	-	१००००	१००००	-	-
२०	०५/१९/२०७४	डिल्ली बहादुर पुन	बबई गा.पा. -७ x६०२०४७ y३११२८०३	जंगली बदेल	मकै	१३२९-२	-	-	-	-	-	-	१००००	१००००	-	-
२१	०५/२०/२०७४	इन्द्र लाल पुन	बबई गा.पा. -७ x६०२०५८ y३११२७७८	जंगली बदेल	मकै	१३३१-२	-	-	-	-	-	-	१००००	१००००	-	-
२२	०५/१८/२०७४	हिरालाल कामि	बबई गा.पा. -७ x६०२१०९ y३११२७१९	जंगली बदेल	मकै	१३५२-२	-	-	-	-	-	-	१००००	१००००	-	-
२३	०५/२१/२०७४	भरत पुन	बबई गा.पा. -७ x६०२०४७ y३११२८०३	जंगली बदेल	मकै	१३५२-२	-	-	-	-	-	-	१००००	१००००	-	-
२४	०५/२४/२०७४	धनविर वली	बबई गा.पा. -७ x६०२१८१ y३११२३६१	जंगली बदेल	मकै	४२००-२	-	-	-	-	-	-	३००००	१००००	-	-
२५	०५/१९/२०७४	खिम कुमारी बस्नेत	बबई गा.पा. -७ x६०२०९९ y३११२४१६	जंगली बदेल	मकै	१०१४-२	-	-	-	-	-	-	७६५०	७६५०	-	-
२६	०५/२४/२०७४	मोहन कुमारी बस्नेत	बबई गा.पा. -७ x६०२१३८ y३११२६८६	जंगली बदेल	मकै	१३९५-२	-	-	-	-	-	-	१००००	१००००	-	-

२७	०४/२२/२०७४	खिम बहादुर बोहरा	बबई गा.पा. -७ x६०२०२७ y३११२८३६	जंगली बदेल	मकै	१३९५ -२	-	-	-	-	-	-	१००००	१००००	-	-
२८	०५/११/२०७४	किर्ति बहादुर बुढाथो की र टोप बहादुर थापा	बबई गा.पा. -७ x६०२०७९ y३११२४६२ x६०२११९ y३११२७०३	जंगली बदेल	मकै	२७०४ -२	-	-	-	-	-	-	२०४००	१००००	-	-
२९	०५/२५/२०७४	भद्र बहादुर बस्नेत	बबई गा.पा. -७ x६०२०५२ y३११२४८२	जंगली बदेल	मकै	२०२८ ८२	-	-	-	-	-	-	५८२५०	१००००	-	-
३०	०५/२८/२०७४	बेद प्रसाद डांगी	बबई गा.पा. -७ x६०५२६९ y३१०८९९३	जंगली बदेल	मकै	०-१०-००	-	-	-	-	-	-	२५५००	१००००	-	-
३१	०५/१९/२०७४	बल बहादुर दमाई	बबई गा.पा. -७ x६०४०९२ y३१०९२०६	जंगली बदेल	मकै	१७५०-२	-	-	-	-	-	-	१२०००	१००००	-	-
३२	०४/२७/२०७४	झुप बहादुर खत्री	बबई गा.पा. -७ x६०५२४९ y३१०८९९५	जंगली बदेल	मकै	१-२-०	-	-	-	-	-	-	५६०००	१००००	-	-
३३	०५/२७/२०७४	भिउसन पुन	बबई गा.पा.-७ x६०२०१९ y३११२५१८	जंगली बदेल	मकै	२२० ८२	-	-	-	-	-	-	१२७५	१२७५	-	-
३४	०५/२२/२०७४	जितेन्द्र बुढाथोकी	बबई गा.पा. -७	जंगली बदेल	मकै	०-११-३	-	-	-	-	-	-	२८०००	१००००	-	-
३५	०५/१७/२०७४	पदम सिंह घर्ति मगर	बबई गा.पा. -७	जंगली बदेल	मकै	०-१८-६	-	-	-	-	-	-	४६०००	१००००	-	-
३६	०५/०८/२०७४	लोक बहादुर वली	बैजनाथ गा.पा. -४	जंगली बदेल	मकै	०-१-१६	-	-	-	-	-	-	५६००	५६००	-	-
३७	०५/२६/२०७४	महेन्द्र वली	बैजनाथ गा.पा. -५	जंगली बदेल	मकै	०-४-०	-	-	-	-	-	-	११२००	१००००	-	-
३८	०५/०६/२०७४	जंग बहादुर वली	बैजनाथ गा.पा. -६	जंगली बदेल	मकै	०-४-०	-	-	-	-	-	-	१००००	१००००	-	-
३९	०५/२१/२०७४	कमल खड्का	राप्ती सोनारी गा.पा. -१	जंगली बदेल	मकै	०-५-१९, ०-१५-१६, ०-४-१०	-	-	-	-	-	-	५०००	५०००	-	-
४०	०५/२०/२०७४	रमा कुमारी खड्का	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	००-०३-१४.५, ०-१-९, ०-३-६, ०-२-१५.२	-	-	-	-	-	-	३०००	३०००	-	-
४१	०५/२०/२०७४	परदेसनी थारु	राप्ती सोनारी-१	जंगली बदेल	मकै	०-५-१.५, ०-२-०, ०-१-०	-	-	-	-	-	-	३०००	३०००	-	-
४२	०५/२३/२०७४	लुहारी थारु	राप्ती सोनारी-१	जंगली बदेल	मकै	०-७-४.५, ०-१-०	-	-	-	-	-	-	३०००	३०००	-	-
४३	०५/२३/२०७४	राम बहादुर खड्का	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-७-०,१-०-०, ०-१४.५-७.५, ०-९-९	-	-	-	-	-	-	६०००	६०००	-	-
४४	०५/२१/२०७४	खुमलाल रावत	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-३-०, ०-३-०	-	-	-	-	-	-	३०००	३०००	-	-
४५	०५/२२/२०७४	नरवति रावत	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-७-१०	-	-	-	-	-	-	३०००	३०००	-	-
४६	०५/१९/२०७४	पूर्ण बहादुर कुमाल	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-२-१०, ०-१-५.१, ०-२-१५	-	-	-	-	-	-	३०००	३०००	-	-

४७	०५/२०/२०७४	लोक कुमारी वली	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-४-१२, ०-५-११, ०-४-११, ०-३-१८.५, ०-२-११.५	-	-	-	-	-	-	९०००	९०००	-	-
४८	०५/२१/२०७४	मनलाल खत्री	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	१-०-२	-	-	-	-	-	-	८०००	८०००	-	-
४९	०५/२१/२०७४	यसा वली	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-९-९, ०-५-१४, ०-२-१.५, ०-३-१५.५,	-	-	-	-	-	-	७०००	७०००	-	-
५०	०५/२२/२०७४	धनसरा देवी खत्री	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	२-१०-७	-	-	-	-	-	-	७०००	७०००	-	-
५१	०५/२१/२०७४	धर्म बहादुर रावत	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-१-१०, ०-१-१०	-	-	-	-	-	-	३५००	३५००	-	-
५२	०५/१९/२०७४	पदम राज भण्डारी	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-१५-३.७५, ०-३-२.५	-	-	-	-	-	-	४०००	४०००	-	-
५३	०५/२१/२०७४	दिलमति घर्ति	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-१६-२.५	-	-	-	-	-	-	५०००	५०००	-	-
५४	०५/२३/२०७४	दिलिप कुमार के.सि	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	२-४-१२	-	-	-	-	-	-	९५००	९५००	-	-
५५	०५/२१/२०७४	प्रकाश घर्ति मगर	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-६-५	-	-	-	-	-	-	३०००	३०००	-	-
५६	०५/२३/२०७४	लाल बहादुर के.सि	राप्ती सोनारी गा.पा. -१	जंगली बदेल	मकै	१-९-०	-	-	-	-	-	-	९०००	९०००	-	-
५७	०५/२२/२०७४	हिमलाल खत्री	राप्ती सोनारी गा.पा. -१	जंगली बदेल	मकै	१-१५-१	-	-	-	-	-	-	९५००	९५००	-	-
५८	०५/२१/२०७४	रण बहादुर रोका	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	१-१५-२.५	-	-	-	-	-	-	६०००	६०००	-	-
५९	०५/२२/२०७४	पनिराम घर्ति	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-१६-२.५	-	-	-	-	-	-	६०००	६०००	-	-
६०	०५/२१/२०७४	राम बहादुर घर्ति	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-४-५	-	-	-	-	-	-	३०००	३०००	-	-
६१	०५/२१/२०७४	नारायण प्रसाद खत्री	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	१-१-९	-	-	-	-	-	-	८५००	८५००	-	-
६२	०५/२२/२०७४	निमा देवी के.सि	राप्ती सोनारी -१ ६१५८८१ ३०९५६७५	जंगली बदेल	मकै	०-४-४.५, ०-५-५.२	-	-	-	-	-	-	४०००	४०००	-	-
६३	०५/२१/२०७४	थमन बहादुर के.सि	राप्ती सोनारी -१ ६१५८७७ ३०९५६८९	जंगली बदेल	मकै	०-१४-१९.५	-	-	-	-	-	-	४०००	४०००	-	-
६४	०५/२१/२०७४	खेमकान्त बस्नेत	राप्ती सोनारी -१ ६१५८२७ ३०९५७६०	जंगली बदेल	मकै	३-०-०	-	-	-	-	-	-	९०००	९०००	-	-
६५	०५/२२/२०७४	बिमा कुमारी बस्नेत	राप्ती सोनारी -१ ६१६०४७ ३०९५६०५	जंगली बदेल	मकै	१-०-०	-	-	-	-	-	-	८०००	८०००	-	-
६६	०५/२१/२०७४	सरि राम खत्री	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-८-०	-	-	-	-	-	-	४०००	४०००	-	-
६७	०५/१९/२०७४	नवराज घर्ति मगर	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-४-११	-	-	-	-	-	-	२०००	२०००	-	-
६८	०५/२१/२०७४	इश्वरी कुमारी खड्का	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-१८-०	-	-	-	-	-	-	७०००	७०००	-	-
६९	०५/२१/२०७४	रिता रावत क्षेत्रि	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-१०-०	-	-	-	-	-	-	१५००	१५००	-	-
७०	०५/२१/२०७४	निमा कुमारी रावत	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-१४-१.२५	-	-	-	-	-	-	६०००	६०००	-	-
७१	०५/२२/२०७४	दिल कुमारी भण्डारी	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-१४-१७	-	-	-	-	-	-	६०००	६०००	-	-

७२	०५/२१/२०७४	दलबीर बिश्वकर्मा	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-१९-०	-	-	-	-	-	-	६०००	६०००	-	-
७३	०५/२१/२०७४	रघुलाल बिश्वकर्मा	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	२-०-०	-	-	-	-	-	-	९०००	९०००	-	-
७४	०५/२१/२०७४	तुला कुमारी भण्डारी	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-१५-८	-	-	-	-	-	-	६०००	६०००	-	-
७५	०५/२१/२०७४	हरि लाल कमि	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	१-७-१६	-	-	-	-	-	-	५०००	५०००	-	-
७६	०५/२३/२०७४	ससिमा वली	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-६-०.७५	-	-	-	-	-	-	३०००	३०००	-	-
७७	०५/२१/२०७४	रोबर बहादुर वली	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	२-१४-०	-	-	-	-	-	-	९५००	९५००	-	-
७८	०५/२१/२०७४	जीवराज बिश्वकर्मा	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-५-०	-	-	-	-	-	-	२०००	२०००	-	-
७९	०५/२६/२०७४	दिल कुमारी डांगी	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-१४-२	-	-	-	-	-	-	२०००	२०००	-	-
८०	०५/२३/२०७४	बर्तामानी कुमाल	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-८-१	-	-	-	-	-	-	३०००	३०००	-	-
८१	०५/२०/२०७४	दिलि बहादुर खड् का ढलोक बहादुर खड्काण	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-१५-१३.५	-	-	-	-	-	-	४०००	४०००	-	-
८२	०५/२१/२०७४	धन बहादुर कुमाल	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-४-०	-	-	-	-	-	-	७०००	७०००	-	-
८३	०५/१९/२०७४	भुग बहादुर कुमाल	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-९-१०.५	-	-	-	-	-	-	४०००	४०००	-	-
८४	०५/२३/२०७४	मिना कुमारी भण्डारी	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-१४-५	-	-	-	-	-	-	४०००	४०००	-	-
८५	०५/१९/२०७४	रबि लाल खड्का	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	२-१२.५-०	-	-	-	-	-	-	६०००	६०००	-	-
८६	०५/१९/२०७४	भुन्टी कुमाल	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	१-०-१५	-	-	-	-	-	-	५०००	५०००	-	-
८७	०५/१९/२०७४	खिम बहादुर कुमाल	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-६-०	-	-	-	-	-	-	२०००	२०००	-	-
८८	०५/२०/२०७४	लाल बहादुर खड्का	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-१६-०.५	-	-	-	-	-	-	५०००	५०००	-	-
८९	०५/२२/२०७४	धन कुमारी खड्का	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-११-०	-	-	-	-	-	-	४०००	४०००	-	-
९०	०५/२०/२०७४	हिम लाल डांगी	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-१४-०२	-	-	-	-	-	-	३०००	३०००	-	-
९१	०५/२३/२०७४	देवेन्द्र खड्का	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-८-३,०-१९-१३.५	-	-	-	-	-	-	५०००	५०००	-	-
९२	०५/१९/२०७४	चिम्री खत्री	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-१६-०५,०-४-९	-	-	-	-	-	-	६०००	६०००	-	-
९३	०५/२०/२०७४	खिर्म्ति खड्का	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-१६-१५.२	-	-	-	-	-	-	५०००	५०००	-	-
९४	०५/२६/२०७४	फुलमाया क्षेत्रि	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-२-१	-	-	-	-	-	-	२०००	२०००	-	-
९५	०५/१९/२०७४	मधुसदन खड्का	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-०-७, ०-१-८, ०-१४-३५	-	-	-	-	-	-	२५००	२५००	-	-
९६	०५/१९/२०७४	पार्वती वली	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-५-७,०-६-१७७५	-	-	-	-	-	-	४०००	४०००	-	-
९७	०५/१९/२०७४	पूर्ण बहादुर खड्का	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	२-१९-१५.२	-	-	-	-	-	-	९०००	९०००	-	-
९८	०५/२०/२०७४	खड्क बहादुर खड्का	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-११-६	-	-	-	-	-	-	५०००	५०००	-	-
९९	०५/३१/२०७४	एक राज खड्का	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-४-१	-	-	-	-	-	-	१५००	१५००	-	-
१००	०५/२१/२०७४	रिज बहादुर बुढा	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-५-०	-	-	-	-	-	-	१५००	१५००	-	-

१०१	०५/२१/२०७४	टिका सोरी भण्डारी	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-६-९.५	-	-	-	-	-	-	९०००	९०००	-	-
१०२	०५/२१/२०७४	नारायण बस्नेत	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-८-०	-	-	-	-	-	-	४०००	४०००	-	-
१०३	०५/२१/२०७४	गेहेन्द्र कुमार खड्का	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	१-१५-१८, ०-८-३.५	-	-	-	-	-	-	८०००	८०००	-	-
१०४	०५/२१/२०७४	रोमहर्ष खड्का	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-६-६.५	-	-	-	-	-	-	३०००	३०००	-	-
१०५	०५/२१/२०७४	दान बहादुर सुनार	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-२-१४.५	-	-	-	-	-	-	२५००	२५००	-	-
१०६	०५/२०/२०७४	कामक बहादुर कुमाल	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-८-१५, ०-६-१, ०-२-०	-	-	-	-	-	-	५०००	५०००	-	-
१०७	०५/२५/२०७४	यम्ब कुमारी खड्का ढखत्रीण	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-२-३, ०-११-०	-	-	-	-	-	-	८०००	८०००	-	-
१०८	०५/२१/२०७४	प्रेम प्रसाद चौधरी	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-२-०, ०-३-०	-	-	-	-	-	-	२५००	२५००	-	-
१०९	०५/२०/२०७४	धनसिंह खड्का	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	१-१-१६.५	-	-	-	-	-	-	८०००	८०००	-	-
११०	०५/२०/२०७४	कृष्ण देवी खड्का	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	१-१७-१४	-	-	-	-	-	-	९०००	९०००	-	-
१११	०५/२०/२०७४	गोविन्द बहादुर कुमाल	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-४-०, ०-१-१३	-	-	-	-	-	-	८०००	८०००	-	-
११२	०५/१९/२०७४	हेमन्त बहादुर भण्डारी	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-५-३०,										
११३	०५/२०/२०७४	०(१(११	(	(	(	-	-	-	२०००	२०००	-	-				
११४	०५/२१/२०७४	भुमिसरा ताराम	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	१-३-०	-	-	-	-	-	-	७०००	७०००	-	-
११५	०५/२१/२०७४	बिपिन कुमार वली	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-२-६, ०-४-१०.७५,										
११६	०५/२१/२०७४	०(४(१०.५	(	(	(	-	-	-	३०००	३०००	-	-				
११७	०५/२१/२०७४	बुढी राम बिस्वकर्मा	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-१०-१३	-	-	-	-	-	-	४०००	४०००	-	-
११८	०५/२१/२०७४	इन्द्र बहादुर रावत	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-१-१०, ०-५-१२.५	-	-	-	-	-	-	२०००	२०००	-	-
११९	०५/२१/२०७४	गुमन सिंह कुवर	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-१७-१६.५	-	-	-	-	-	-	४०००	४०००	-	-
१२०	०५/२५/२०७४	भारत बहादुर खड्का	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	१-१-०	-	-	-	-	-	-	८०००	८०००	-	-
१२१	०५/१९/२०७४	पूर्ण बहादुर सिजाली	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-२-४.७५	-	-	-	-	-	-	१०००	१०००	-	-
१२२	०५/२०/२०७४	चन्द्रे कामि	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-३-२.५, ०-१६-१७.५	-	-	-	-	-	-	५०००	५०००	-	-
१२३	०५/२१/२०७४	टेक बहादुर भण्डारी	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-११-१०, ०-७-१४	-	-	-	-	-	-	४०००	४०००	-	-
१२४	०५/२१/२०७४	सोक बहादुर कामि	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-७-१४	-	-	-	-	-	-	२५००	२५००	-	-
१२५	०५/२१/२०७४	बुधे कुवर	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-१०-०	-	-	-	-	-	-	३०००	३०००	-	-
१२६	०५/२२/२०७४	भद्र कलि डांगी	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-२-४.७५	-	-	-	-	-	-	१०००	१०००	-	-
१२७	०५/२२/२०७४	लोक बहादुर खड्का	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-१६-०	-	-	-	-	-	-	४०००	४०००	-	-

१२८	०५/२२/२०७४	पूर्ण बहादुर बिस्वकर्मा	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-११-१३.५	-	-	-	-	-	-	३०००	३०००	-	-
१२९	०५/२३/२०७४	टेक बहादुर वली	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	१-१६-९	-	-	-	-	-	-	८०००	८०००	-	-
१३०	०५/२२/२०७४	तेज राम कामि	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	१-४-६.५, ०-७-१४	-	-	-	-	-	-	५०००	५०००	-	-
१३१	०५/२१/२०७४	हुम कुमारी रावत	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-११-२, ०-१०-०, ०-२-०	-	-	-	-	-	-	५०००	५०००	-	-
१३२	०५/२१/२०७४	अम्मर राज वली	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-१०-०, ०-२-१४.५, ०-१६-९, ०-०-८.५	-	-	-	-	-	-	५०००	५०००	-	-
१३३	०५/२१/२०७४	उद्धिराम रावत	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	१-०-१	-	-	-	-	-	-	४०००	४०००	-	-
१३४	०५/२३/२०७४	बुद्धिराम रावत	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-६-०	-	-	-	-	-	-	२०००	२०००	-	-
१३५	०५/२१/२०७४	डम्मर बहादुर वली	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-८-०, ०-१-०	-	-	-	-	-	-	४०००	४०००	-	-
१३६	०५/२३/२०७४	रुद्र बिर रावत	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-३-०	-	-	-	-	-	-	१०००	१०००	-	-
१३७	०५/२१/२०७४	गोविन्द बहादुर वली	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	१-५-७.५, ०-४-४, ०-१८-०	-	-	-	-	-	-	५०००	५०००	-	-
१३८	०५/२०/२०७४	टिका कुमारी रावत	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-११-०	-	-	-	-	-	-	४०००	४०००	-	-
१३९	०५/१८/२०७४	तोयानाथ रावत	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	१-०-०	-	-	-	-	-	-	५०००	५०००	-	-
१४०	०५/१९/२०७४	मंकाली खड्का	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-४-१६	-	-	-	-	-	-	१०००	१०००	-	-
१४१	०५/२२/२०७४	दिपक कुमार डांगी	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	१-५-०	-	-	-	-	-	-	९०००	९०००	-	-
१४२	०५/२०/२०७४	चन्द्र कुमारी भण्डारी	राप्ती सोनारी -१	जंगली बदेल	मकै	०-१७-०	-	-	-	-	-	-	२५००	२५००	-	-
१४३	०५/१९/२०७४	रुपलाल भण्डारी	राप्ती सोनारी- १ सिक्टा	जंगली बदेल	मकै	१-१६-१, ०-०-९.५, ०-८-६, ०-२-११.५, ०-०-१२	-	-	-	-	-	-	३०००	३०००	-	-
१४४	०५/२०/२०७४	थाम बहादुर डांगी	राप्ती सोनारी -१ सिक्टा	जंगली बदेल	मकै	०-८-८	-	-	-	-	-	-	३०००	३०००	-	-
१४५	०५/२०/२०७४	अमृत कुमार डांगी	राप्ती सोनारी गा.पा.-१सिक्टा	जंगली बदेल	मकै	०-९-३	-	-	-	-	-	-	४५००	४५००	-	-
१४६	०५/२०/२०७४	नरसिंह डांगी	राप्ती सोनारी गा.पा.-१सिक्टा	जंगली बदेल	मकै	०-८-०	-	-	-	-	-	-	२०००	२०००	-	-
१४७	०५/२०/२०७४	मोति भण्डारी	राप्ती सोनारी गा.पा.-१सिक्टा	जंगली बदेल	मकै	०-४-०	-	-	-	-	-	-	१०००	१०००	-	-
१४८	०५/२०/२०७४	बम बहादुर भण्डारी	राप्ती सोनारी गा.पा.-१सिक्टा	जंगली बदेल	मकै	०-५-०	-	-	-	-	-	-	२०००	२०००	-	-
१४९	०५/२१/२०७४	कुल राज डांगी	राप्ती सोनारी गा.पा.-१सिक्टा	जंगली बदेल	मकै	१-२-०	-	-	-	-	-	-	४०००	४०००	-	-
१५०	०५/१९/२०७४	हिम बहादुर कुमाल	राप्ती सोनारी गा.पा.-१सिक्टा	जंगली बदेल	मकै	०-८-२	-	-	-	-	-	-	३०००	३०००	-	-
१५१	०५/२०/२०७४	जयमति खत्री	राप्ती सोनारी गा.पा.-१सिक्टा	जंगली बदेल	मकै	०-८-५, ०-२-०	-	-	-	-	-	-	३०००	३०००	-	-
१५२	०५/२०/२०७४	दिलाराम डांगी	राप्ती सोनारी गा.पा.-१सिक्टा	जंगली बदेल	मकै	०-९-३	-	-	-	-	-	-	४०००	४०००	-	-
१५३	०५/२०/२०७४	राम बहादुर कुमाल	राप्ती सोनारी गा.पा.-१सिक्टा	जंगली बदेल	मकै	०-१३-०	-	-	-	-	-	-	४०००	४०००	-	-
१५४	०५/२०/२०७४	खिम बहादुर डांगी	राप्ती सोनारी गा.पा.-१सिक्टा	जंगली बदेल	मकै	०-१५-०	-	-	-	-	-	-	४५००	४५००	-	-

१५५	०५/२१/२०७४	हेम राज भण्डारी	राप्ती सोनारी गा.पा.-१सिक्टा	जंगली बदेल	मकै	१-५-०	-	-	-	-	-	-	४०००	४०००	-	-
१५६	०५/२१/२०७४	शोभा वली	राप्ती सोनारी गा.पा.-१सिक्टा	जंगली बदेल	मकै	०-४-०	-	-	-	-	-	-	१०००	१०००	-	-
१५७	०५/२१/२०७४	नन्दलाल भण्डारी	राप्ती सोनारी गा.पा.-१सिक्टा	जंगली बदेल	मकै	०-८-०	-	-	-	-	-	-	२०००	२०००	-	-
१५८	२०/०५/२०७४	लिला धर खत्री	राप्ती सोनारी गा.पा.-१सिक्टा	जंगली बदेल	मकै	०-८-५	-	-	-	-	-	-	२५००	२५००	-	-
१५९	०५/२१/२०७४	दुर्पता के.सि	राप्ती सोनारी गा.पा. १ सक्टा	जंगली बदेल	मकै	०-५-०	-	-	-	-	-	-	२०००	२०००	-	-
१६०	०५/२०/२०७४	विजय कुमार शाह	राप्ती सोनारी गा.पा.-१सिक्टा	जंगली बदेल	मकै	१-१८-०	-	-	-	-	-	-	४०००	४०००	-	-
१६१	०५/२३/२०७४	धन कुमारी खत्री	राप्ती सोनारी गा.पा.-१सिक्टा	जंगली बदेल	मकै	१-१०-०	-	-	-	-	-	-	५०००	५०००	-	-
१६२	०५/२३/२०७४	इन्द्र बहादुर भण्डारी	राप्ती सोनारी गा.पा.-१सिक्टा	जंगली बदेल	मकै	१-३-०	-	-	-	-	-	-	७०००	७०००	-	-
१६३	०५/२३/२०७४	सुमित्र कुमारी कुमाल	राप्ती सोनारी गा.पा.-१सिक्टा	जंगली बदेल	मकै	०-९-०	-	-	-	-	-	-	३०००	३०००	-	-
१६४	०५/२२/२०७४	बिष्णु कुमारी कुमाल	राप्ती सोनारी गा.पा.-१सिक्टा	जंगली बदेल	मकै	०-५-२५	-	-	-	-	-	-	२५००	२५००	-	-
१६५	०५/२१/२०७४	पार्वती घर्ति मगर	राप्ती सोनारी गा.पा.१ गाभर	जंगली बदेल	मकै	१-०-०	-	-	-	-	-	-	९०००	९०००	-	-
१६६	०५/२३/२०७४	एकराज कुवर योगी	राप्ती सोनारी गा.पा.१ गाभर	जंगली बदेल	मकै	३-१७-२	-	-	-	-	-	-	९०००	९०००	-	-
१६७	०५/२३/२०७४	धन बहादुर गिरि	राप्ती सोनारी गा.पा.१ गाभर	जंगली बदेल	मकै	०-१३-०	-	-	-	-	-	-	४५००	४५००	-	-
१६८	०५/२३/२०७४	चित्र बहादुर पुन	राप्ती सोनारी गा.पा.१ सौरी	जंगली बदेल	मकै	०-१०-०	-	-	-	-	-	-	४०००	४०००	-	-
१६९	०५/२२/२०७४	नर बहदुर कुमाल	राप्ती सोनारी गा.पा.१ सौरी	जंगली बदेल	मकै	०-५-०	-	-	-	-	-	-	२०००	२०००	-	-
१७०	०५/२३/२०७४	मंधारी कुमारी डांगी	राप्ती सोनारी गा.पा.१ सौरी	जंगली बदेल	मकै	०-७-१२.५	-	-	-	-	-	-	२०००	२०००	-	-
१७१	०५/२१/२०७४	तुलाराम खड्का	राप्ती सोनारी गा.पा.१ सौरी	जंगली बदेल	मकै	०-८-०	-	-	-	-	-	-	२५००	२५००	-	-
१७२	०५/२२/२०७४	डिल्ली बहादुर खत्री	राप्ती सोनारी गा.पा.१ सौरी	जंगली बदेल	मकै	०-१२-०	-	-	-	-	-	-	४०००	४०००	-	-
१७३	०५/२३/२०७४	भोजराज खत्री	राप्ती सोनारी गा.पा.१ सौरी	जंगली बदेल	मकै	०-१३-०	-	-	-	-	-	-	७०००	७०००	-	-
१७४	०५/२३/२०७४	गणेश बहादुर खड्का	राप्ती सोनारी गा.पा.१ सौरी	जंगली बदेल	मकै	०-२-०	-	-	-	-	-	-	१०००	१०००	-	-
१७५	०५/२२/२०७४	उदय बराल	राप्ती सोनारी गा.पा.१ सौरी	जंगली बदेल	मकै	०-५-०	-	-	-	-	-	-	१०००	१०००	-	-
१७६	०५/२२/२०७४	गोरे कुमाल	राप्ती सोनारी गा.पा.१ सौरी	जंगली बदेल	मकै	०-५-०	-	-	-	-	-	-	२०००	२०००	-	-
१७७	०५/२५/२०७४	लेखराज खड्का	राप्ती सोनारी गा.पा.१ सौरी	जंगली बदेल	मकै	०-५-०	-	-	-	-	-	-	१०००	१०००	-	-
१७८	०५/२५/२०७४	मोतिकल कुमाल	राप्ती सोनारी गा.पा.१ सौरी	जंगली बदेल	मकै	०-४-१९.५	-	-	-	-	-	-	१०००	१०००	-	-
१७९	०५/२३/२०७४	छबिलाल वली	राप्ती सोनारी गा.पा.१ सौरी	जंगली बदेल	मकै	१-८-५.२	-	-	-	-	-	-	५०००	५०००	-	-
१८०	०५/२३/२०७४	लक्ष्मी कुमारी लुन्गेली	राप्ती सोनारी गा.पा.१ सौरी	जंगली बदेल	मकै	०-८-१.५,०-८-१०	-	-	-	-	-	-	४०००	४०००	-	-
१८१	०५/२३/२०७४	टंक बहादुर वली	राप्ती सोनारी गा.पा.१ सौरी	जंगली बदेल	मकै	१-९-२	-	-	-	-	-	-	५०००	५०००	-	-
१८२	०५/२३/२०७४	कुश्मति वली	राप्ती सोनारी गा.पा.१ सौरी	जंगली बदेल	मकै	१-१८-०	-	-	-	-	-	-	५०००	५०००	-	-
१८३	०५/२३/२०७४	लक्ष्मी खत्री	राप्ती सोनारी गा.पा.१ सौरी	जंगली बदेल	मकै	०-४-०	-	-	-	-	-	-	१०००	१०००	-	-
१८४	०५/२३/२०७४	ओम लाल खत्री	राप्ती सोनारी गा.पा.१ सौरी	जंगली बदेल	मकै	०-७-०	-	-	-	-	-	-	४०००	४०००	-	-
१८५	०५/२१/२०७४	थमन बहादुर भण्डारी	राप्ती सोनारी गा.पा.१ सौरी	जंगली बदेल	मकै	०-१४-१,०-२-१३.५, ०-५-९.५	-	-	-	-	-	-	९०००	९०००	-	-

१८६	०५/२३/२०७४	मोति लाल बि.क	राप्ती सोनारी गा.पा.१ सौरी	जंगली बदेल	मकै	१-१५-०	-	-	-	-	-	-	४०००	४०००	-	-
१८७	०५/२१/२०७४	जुद्धबीर महतरा	राप्ती सोनारी गा.पा.१ सौरी	जंगली बदेल	मकै	०-१०-०	-	-	-	-	-	-	४०००	४०००	-	-
१८८	०५/२१/२०७४	दिल बहादुर भण्डारी	राप्ती सोनारी गा.पा.१ सौरी	जंगली बदेल	मकै	१-३-०	-	-	-	-	-	-	५०००	५०००	-	-
१८९	०५/२२/२०७४	टेक बहादुर कुमाल	राप्ती सोनारी गा.पा.१ सौरी	जंगली बदेल	मकै	०-५-१६	-	-	-	-	-	-	२०००	२०००	-	-
१९०	०५/२१/२०७४	बेल्मेती कुमाल	राप्ती सोनारी गा.पा.१ सौरी	जंगली बदेल	मकै	०-५-९	-	-	-	-	-	-	१५००	१५००	-	-
१९१	०५/२१/२०७४	पिम्लाल बुढाथोकी	राप्ती सोनारी गा.पा.१ सौरी	जंगली बदेल	मकै	०-५-४.५	-	-	-	-	-	-	१५००	१५००	-	-
१९२	०५/२०/२०७४	खोस्ती राना	राप्ती सोनारी गा.पा.१ सौरी	जंगली बदेल	मकै	०-७-१४	-	-	-	-	-	-	२५००	२५००	-	-
१९३	०५/२१/२०७४	कर्ण बहादुर कुमाल	राप्ती सोनारी गा.पा.१ सौरी	जंगली बदेल	मकै	०-२-९.७५	-	-	-	-	-	-	१०००	१०००	-	-
१९४	०५/२३/२०७४	लोक बहादुर खड्का	राप्ती सोनारी गा.पा.१ सौरी ६०५४३४ ३०९९५४८	जंगली बदेल	मकै	०-११-०	-	-	-	-	-	-	४०००	४०००	-	-
१९५	०५/२२/२०७४	भिम बहादुर बि.क	राप्ती सोनारी गा.पा.१ सौरी	जंगली बदेल	मकै	०-१०-०	-	-	-	-	-	-	३०००	३०००	-	-
१९६	०५/२२/२०७४	पूर्ण बहादुर खत्री	राप्ती सोनारी गा.पा.१ सौरी	जंगली बदेल	मकै	०-७-०	-	-	-	-	-	-	२०००	२०००	-	-
१९७	०५/१९/२०७४	आइतराम कुमाल	राप्ती सोनारी गा.पा.१ सौरी	जंगली बदेल	मकै	०-२-९.७५, ०-३-६.५	-	-	-	-	-	-	२०००	२०००	-	-
१९८	०५/२१/२०७४	रामलाल कुमाल	राप्ती सोनारी गा.पा.१ सौरी	जंगली बदेल	मकै	०-२-९.७५	-	-	-	-	-	-	१०००	१०००	-	-
१९९	०५/२५/२०७४	बुद्धिराम राना मगर	राप्ती सोनारी गा.पा.१ सौरी	जंगली बदेल	मकै	०-१०-०	-	-	-	-	-	-	४०००	४०००	-	-
२००	०५/२१/२०७४	रेशम बहादुर कुमाल	राप्ती सोनारी गा.पा.१ बैरिया	जंगली बदेल	मकै	०-१०-१२	-	-	-	-	-	-	३०००	३०००	-	-
२०१	०५/२१/२०७४	येज्ञ बहादुर खत्री	राप्ती सोनारी गा.पा.१ बैरिया	जंगली बदेल	मकै	०-१०-०, ०-९-०, ०-५-१०	-	-	-	-	-	-	४०००	४०००	-	-
२०२	०५/२१/२०७४	धन्विर कुमाल	राप्ती सोनारी गा.पा.१ बैरिया	जंगली बदेल	मकै	०-१०-१९	-	-	-	-	-	-	२०००	२०००	-	-
२०३	०५/२१/२०७४	डम्मर बहादुर कुमाल	राप्ती सोनारी गा.पा.१ बैरिया	जंगली बदेल	मकै	०-८-११	-	-	-	-	-	-	२०००	२०००	-	-
२०४	०५/२१/२०७४	सविता बस्नेत	राप्ती सोनारी गा.पा.१ बैरिया	जंगली बदेल	मकै	०-३-१२	-	-	-	-	-	-	१०००	१०००	-	-
२०५	०५/२१/२०७४	ज्योति लाल कुमाल	राप्ती सोनारी गा.पा.१ बैरिया	जंगली बदेल	मकै	०-१८-८	-	-	-	-	-	-	८०००	८०००	-	-
२०६	०५/१५/२०७४	हिमलाल थारु	राप्ती सोनारी गा.पा.१ बैरिया	जंगली बदेल	मकै	०-३-१३	-	-	-	-	-	-	१०००	१०००	-	-
२०७	०५/२४/२०७४	बेल बहादुर कुमाल	राप्ती सोनारी गा.पा.१ बैरिया	जंगली बदेल	मकै	०-१५-५	-	-	-	-	-	-	३०००	३०००	-	-
२०८	०५/२३/२०७४	दिपक के.सी	राप्ती सोनारी गा.पा.१ बैरिया	जंगली बदेल	मकै	०-३-०	-	-	-	-	-	-	१५००	१५००	-	-
२०९	०५/२१/२०७४	मिन कुमार देवकोटा	राप्ती सोनारी गा.पा.१ बैरिया	जंगली बदेल	मकै	०-१५-५.२,०-७-१२	-	-	-	-	-	-	३०००	३०००	-	-
२१०	०५/२०/२०७४	कृष्ण बहादुर खत्री	राप्ती सोनारी गा.पा.१ बैरिया	जंगली बदेल	मकै	०-१२-६	-	-	-	-	-	-	२०००	२०००	-	-
२११	०५/२१/२०७४	प्रेम बहादुर कुमाल	राप्ती सोनारी गा.पा.१ बैरिया	जंगली बदेल	मकै	०-१०-०,०-१२-०	-	-	-	-	-	-	२०००	२०००	-	-
२१२	०५/२१/२०७४	लाल बहादुर कुमाल	राप्ती सोनारी गा.पा.१ बैरिया	जंगली बदेल	मकै	०-७-१४	-	-	-	-	-	-	२०००	२०००	-	-
२१३	०५/२१/२०७४	राम प्रसाद कुमाल	राप्ती सोनारी गा.पा.१ बैरिया	जंगली बदेल	मकै	०-१२-२, ०-५-३.५, ०-५-५, ०-७-१२.५, ०-१२-०,०-४-११	-	-	-	-	-	-	७०००	७०००	-	-

२१४	०५/२१/२०७४	ज्योति लाल कुमाल ढटेक बहादुर कुमाल	राप्ती सोनारी गा.पा.१ बैरिया	जंगली बदेल	मकै	०-१४-५	-	-	-	-	-	-	७०००	७०००	-	-
२१५	०५/२१/२०७४	खेरेनी पुन मगर	राप्ती सोनारी गा.पा.१ बैरिया	जंगली बदेल	मकै	०-७-०	-	-	-	-	-	-	२०००	२०००	-	-
२१६	०५/२१/२०७४	पल बहादुर खड्का	राप्ती सोनारी गा.पा.१ बैरिया	जंगली बदेल	मकै	०-६-०	-	-	-	-	-	-	२०००	२०००	-	-
२१७	०५/२२/२०७४	भुर्मा जुन देवकोटा	राप्ती सोनारी गा.पा.१ बैरिया	जंगली बदेल	मकै	१-३-१७	-	-	-	-	-	-	४०००	४०००	-	-
२१८	०५/२१/२०७४	राम दास चौधरी	राप्ती सोनारी गा.पा.१ बैरिया	जंगली बदेल	मकै	१-१६-८, ०-८-०, ०-५-०	-	-	-	-	-	-	७०००	७०००	-	-
२१९	०५/२०/२०७४	मन्तरी कुमाल	राप्ती सोनारी गा.पा.१ बैरिया	जंगली बदेल	मकै	०-३-७	-	-	-	-	-	-	१०००	१०००	-	-
२२०	०५/२१/२०७४	ढगलाल थारु	राप्ती सोनारी गा.पा.१ बैरिया	जंगली बदेल	मकै	०-३-१३	-	-	-	-	-	-	२०००	२०००	-	-
२२१	०५/२०/२०७४	लहानु थारु	राप्ती सोनारी गा.पा.१ बैरिया	जंगली बदेल	मकै	०-३-१४	-	-	-	-	-	-	१०००	१०००	-	-
२२२	०५/२१/२०७४	राम बहादुर खत्री	राप्ती सोनारी गा.पा.१ बैरिया	जंगली बदेल	मकै	०-१३-८.५	-	-	-	-	-	-	२०००	२०००	-	-
२२३	०५/२१/२०७४	मान बहादुर कुमाल	राप्ती सोनारी गा.पा.१ बैरिया	जंगली बदेल	मकै	०-१-३, ०-०-१३.५, ०-१-११.५, ०-२-१०,०-२-१३	-	-	-	-	-	-	२०००	२०००	-	-
२२४	०५/२३/२०७४	छुने कुमाल	राप्ती सोनारी गा.पा.१ बैरिया	जंगली बदेल	मकै	०-८-१८, ०-२-०, ०-२-१९	-	-	-	-	-	-	३०००	३०००	-	-
२२५	०५/२३/२०७४	राम कुमारी चौधरी	राप्ती सोनारी गा.पा.१ बैरिया	जंगली बदेल	मकै	०-९-१०	-	-	-	-	-	-	३०००	३०००	-	-
२२६	०५/२३/२०७४	दल बहदुर खुना	राप्ती सोनारी गा.पा.१ बैरिया	जंगली बदेल	मकै	०-४-१७	-	-	-	-	-	-	२०००	२०००	-	-
२२७	०५/२१/२०७४	डम्मर बहादुर खत्री	राप्ती सोनारी गा.पा.१ बैरिया	जंगली बदेल	मकै	०-६-०	-	-	-	-	-	-	२०००	२०००	-	-
२२८	०५/२१/२०७४	बिमला चौधरी कुमाल	राप्ती सोनारी गा.पा.१ बैरिया	जंगली बदेल	मकै	०-७-८	-	-	-	-	-	-	२०००	२०००	-	-
२२९	०५/२१/२०७४	रत्न कुमारी सेन	राप्ती सोनारी गा.पा.१ बैरिया	जंगली बदेल	मकै	०-४-१७	-	-	-	-	-	-	१५००	१५००	-	-
२३०	०५/२१/२०७४	दिल बहादुर चन्द	राप्ती सोनारी गा.पा.१ बैरिया	जंगली बदेल	मकै	०-५-१६	-	-	-	-	-	-	२०००	२०००	-	-
२३१	०५/२१/२०७४	कमल बहादुर कुमाल	राप्ती सोनारी गा.पा.१ बैरिया	जंगली बदेल	मकै	०-१५-६	-	-	-	-	-	-	३०००	३०००	-	-
२३२	०५/२०/२०७४	मैसरी के.सि	राप्ती सोनारी गा.पा.१ बैरिया	जंगली बदेल	मकै	०-१०-०	-	-	-	-	-	-	३०००	३०००	-	-
२३३	०५/२३/२०७४	निर्भय कुमार देवकोटा	राप्ती सोनारी गा.पा.१ बैरिया	जंगली बदेल	मकै	०-१३-४,०-८-१८.५, ०-४-१५	-	-	-	-	-	-	४०००	४०००	-	-
२३४	०५/२०/२०७४	हुम कुमारी खत्री	राप्ती सोनारी गा.पा.१ बैरिया	जंगली बदेल	मकै	०-१-१६.५, ०-१-१३.५	-	-	-	-	-	-	१०००	१०००	-	-
२३५	०५/२३/२०७४	सित राम खुना	राप्ती सोनारी गा.पा.१ बैरिया	जंगली बदेल	मकै	०-४-१७	-	-	-	-	-	-	२०००	२०००	-	-
२३६	०५/२३/२०७४	हिरामणि ढकाल	राप्ती सोनारी गा.पा.१ बैरिया	जंगली बदेल	मकै	०-७-७	-	-	-	-	-	-	२०००	२०००	-	-
२३७	०५/२३/२०७४	अमृता वली	राप्ती सोनारी गा.पा.१ बैरिया	जंगली बदेल	मकै	०-१-७	-	-	-	-	-	-	१०००	१०००	-	-
२३८	०५/२५/२०७४	हरि प्रसाद खुना	राप्ती सोनारी गा.पा.१ बैरिया	जंगली बदेल	मकै	०-१९-६	-	-	-	-	-	-	४०००	४०००	-	-
२३९	०५/२१/२०७४	रुपलाल खत्री	राप्ती सोनारी गा.पा.१ बैरिया	जंगली बदेल	मकै	०-६-१९	-	-	-	-	-	-	२०००	२०००	-	-
२४०	०५/२०/२०७४	हिरालाल वली	राप्ती सोनारी गा.पा.१ बैरिया	जंगली बदेल	मकै	०-२-१०	-	-	-	-	-	-	१०००	१०००	-	-

२४१	०५/२३/२०७४	देवी राम खत्री	राप्ती सोनारी गा.पा.१ बैरिया	जंगली बदेल	मकै	०-६-०	-	-	-	-	-	-	२०००	२०००	-	-
२४२	०५/२०/२०७४	हिरमनि ढकाल	राप्ती सोनारी गा.पा.१ बैरिया	जंगली बदेल	मकै	०-६-३, ०-६-४, ०-२-१९, ०-३-५, ०-१-३	-	-	-	-	-	-	४०००	४०००	-	-
२४३	०५/२०/२०७४	प्रेम बहादुर खत्री	राप्ती सोनारी गा.पा.१ बैरिया	जंगली बदेल	मकै	०-२-७	-	-	-	-	-	-	१०००	१०००	-	-
२४४	०५/२३/२०७४	रबि दास बुढाथोकी	राप्ती सोनारी गा.पा.१ बैरिया	जंगली बदेल	मकै	०-७-१९	-	-	-	-	-	-	२०००	२०००	-	-
२४५	०५/२३/२०७४	देवी चार खत्री	राप्ती सोनारी गा.पा.१ बैरिया	जंगली बदेल	मकै	०-७-१०, ०-०-१६, ०-१-७	-	-	-	-	-	-	२०००	२०००	-	-
		चित्र बहादुर खत्री	राप्ती सोनारी गा.पा.१ बैरिया	जंगली बदेल	मकै	०-६-६	-	-	-	-	-	-	२०००	२०००	-	-
		सुमा कुमारी पल्ली	राप्ती सोनारी गा.पा.१ बैरिया	जंगली बदेल	मकै	१-०-०	-	-	-	-	-	-	९०००	९०००	-	-